

**UNIVERSITATEA DE STAT DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT
A REPUBLICII MOLDOVA**

**Cu titlu de manuscris
C.Z.U: 378.6:005 (035)+796.0 (043.2)**

FETESCU SAVA

**MANAGEMENTUL INSTRUIRII SPECIALIȘTILOR ÎN
DOMENIUL EDUCAȚIEI FIZICE PRIN FORME
ALTERNATIVE DE ÎNVĂȚĂMÂNT LA DISTANȚĂ/
ÎNVĂȚĂMÂNT CU FRECVENȚĂ REDUSĂ**

**Specialitatea: 533.04 - Educație fizică, sport, kinetoterapie și
recreație**

**AUTOREFERATUL
tezei de doctor în științe pedagogice**

CHIȘINĂU, 2015

**Teza a fost elaborată la Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport
a Republicii Moldova**

Catedra Teoria și Metodica Culturii Fizice

Conducător științific:

Budevici Anatolie - doctor în științe istorice, profesor universitar, USEFS, Chișinău

Consultant științific:

Rîșneac Boris - doctor în științe pedagogice, profesor universitar, USEFS, Chișinău

Referenți oficiali:

1. **Păcuraru Alexandru**, doctor în științe pedagogice, profesor universitar, Universitatea „Dunărea de Jos”, Galați, România
2. **Triboi Vasile**, doctor în științe pedagogice, conferențiar universitar, USEFS, Chișinău

Membrii Consiliului Științific Specializat:

1. **Manolachi Veaceslav**, doctor habilitat în științe pedagogice, profesor universitar, USEFS, Chișinău - **președinte**
2. **Buftea Victor**, doctor în științe pedagogice, conferențiar universitar, USEFS, Chișinău – **secretar științific**
3. **Dragu Mircea**, doctor în științe pedagogice, profesor universitar, Universitatea „Dunărea de Jos”, Galați, România – **membru**
4. **Danail Sergiu**, doctor în științe pedagogice, profesor universitar, USEFS, Chișinău – **membru**
5. **Carp Ion**, doctor în științe pedagogice, conferențiar universitar, USEFS, Chișinău - **membru**
6. **Patrașcu Dumitru**, doctor habilitat în pedagogie, profesor universitar - **membru**

Susținerea va avea loc la 28 decembrie 2015, ora 14.30, în ședința CȘS D40 533.04 - 15 din cadrul Universității de Stat de Educație Fizică și Sport a Republicii Moldova.

Adresa: or. Chișinău, str. Andrei Doga 22.

Teza de doctor și autoreferatul pot fi consultate la biblioteca Universității de Stat de Educație Fizică și Sport, pe site-ul www.cnaa.md și la Biblioteca Națională a Republicii Moldova.

Autoreferatul a fost expediat la 2015.

Secretar științific al
Consiliului Științific Specializat
doctor în științe pedagogice, conf. univ.

Buftea Victor

Conducător științific
doctor în științe istorice, prof. univ.

Budevici Anatolie

Consultant științific
doctor în științe pedagogice, prof. univ.

Rîșneac Boris

Autor

Fetescu Sava

Actualitatea temei. Analiza teoretică și generalizarea datelor literaturii științifice și metodice, realizată în scopul efectuării cercetării noastre, scot în evidență faptul că în decursul timpului, din diferite considerente, pregătirea specialiștilor pentru diferite sectoare de activitate, actualizarea continuă a cunoștințelor, școlarizarea unui important segment din populație după vârsta formării inițiale etc., s-au realizat nu numai prin forma tradițională de zi. Pentru a face față unor astfel de provocări, sistemul de învățământ a apelat și la alte forme alternative de învățământ, cum ar fi: prin corespondență, fără frecvență, seral, la distanță, cu frecvență redusă.

Pentru aceste forme alternative de învățământ, experții domeniului, au reușit să pună bazele unor strategii adecvate de desfășurare a activităților de instruire, ținând cont de particularitățile ce-i sunt specifice. În acest sens, s-a pus bazele unui curriculum formal corespunzător (planuri de învățământ, programe, designul cursurilor), fundament al unei pregătiri de același nivel cu cel obținut prin forma de învățământ de zi. De asemenea, aspectele ce stau la temelia aplicării unui management al activităților de instruire, conform particularităților formelor alternative de învățământ, a fost un alt aspect căruia specialiștii i-au acordat atenție [1, 3, 11, 22, 32, 34, 36, 43, 48, 62 ș.a.].

Și în învățământul de cultură fizică au existat diferite forme de învățământ prin care au fost pregătiți profesorii de educație fizică (zi, fără frecvență, seral). După anul 1990, învățământul din România a intrat într-o nouă perioadă de reforme cu mare impact atât pentru structura cât și pentru conținutul acestuia. Sistemul actual de învățământ, trebuie să fie dinamic, deschis, în permanentă reformă, al cărui produs să fie înarmat cu competențe și abilități cerute de societate, de piața de muncă, la un moment dat (Bîrzea C., 1993, Manolachi V., 2005, Văideanu G. și alții) [2, 25, 27, 37].

În ultima perioadă de timp, au fost implementate și în țara noastră forme noi de învățământ, ca alternative la învățământul tradițional de zi (la distanță-ID, cu frecvență redusă-IFR), inclusiv și în pregătirea viitorilor profesori de educație fizică. Pentru stabilirea Standardelor de funcționare a programelor de studii, s-au înființat organisme naționale specializate: Consiliul Național de Evaluare Academică și Acreditare (CNEAA), iar din anul 2005 Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (ARACIS).

În epoca modernă, activitățile umane nu se pot desfășura fără o planificare a acestora, fără organizare, control, adaptare, evaluare etc. Activitatea ce are în vedere aceste acțiuni se numește management. El este privit ca o știință dar și ca o artă (arta de a conduce). Numeroși specialiști ai domeniului au definit această activitate (Richard L. Daft - 1991, M. Hitt, R. D. Middlemist, R. L. Mathis – 1989, Philippe Hurwel – 1989, M. H. Mescon, M. Albert, Fr. Kedouri) [30, p. 5, 38, p. 16, 46, 51, 59]. Activitatea instructiv-educativă reprezintă o activitate umană de mare importanță în epoca actuală deci, și aceasta (managementul educațional, managementul didactic), se supune aceluiași concepte ale managementului general, cu adaptările ce se impun (Niculescu R.M., 1996) [34, p. 51, 71].

Toate activitățile desfășurate într-o unitate de învățământ, în scop instructiv-educativ, are la bază un curriculum conceput pentru realizarea obiectivelor propuse. În literatura de specialitate [26, p. 5,

30, 31, p. 68, 69, 62, p. 7, 8, 68, p. 2, 4], definirea noțiunii de curriculum este făcută din două perspective: în sens larg și în sens restrâns, sau pe baza altor criterii.

Managementul curriculum-ului, ca și concept, implică aceleași abordări din perspectivă științifică și din perspectivă practic aplicativă [58, cap. 8].

Descrierea situației în domeniul de cercetare și identificarea problemelor de cercetare

În literatura de specialitate românească au apărut diverse lucrări din domeniul pedagogiei, psihologiei, sociologiei, managementului, care tratează diferite aspecte particulare ale ID, în mod special: Cucuș C., 2004, Fetescu S., 2005 [4, 11, 15, 19], dar mai ales în cea străină: Amundsen C., 1993, Bates T., 1995, Daniel J., 1997, Garrison D. R., 2011, Holmberg B., 1997, Keegan D., 2005, Perraton H., 2000, Rowntree D., 1992, Valerien J., 1997 [41, 42, 47, 49, 52, 55, 61, 63, 70 ș.a.]. În literatura de specialitate studiată nu s-au găsit studii comparative privind eficiența pregătirii specialiștilor prin forme alternative de învățământ (ID/IFR), sau precizări privind modalități de adaptare a curriculumului formal sau a managementului curriculumului instruirii. De asemenea, în ceea ce privește posibilitatea cât și particularitățile folosirii formelor alternative de învățământ în formarea specialiștilor de „educație fizică și sport”, putem spune că ele lipsesc cu desăvârșire [14, 21].

În acest sens, am considerat util să realizăm acest demers științific pentru a scoate în evidență particularitățile organizării și derulării într-un mod adaptat, a unui program de licență destinat pregătirii specialiștilor în educație fizică și sport, cât și eficiența managementului curriculumului de instruire, conceput și aplicat de noi într-o manieră adaptată, asupra rezultatelor învățării.

Contribuția noastră în conceperea și implementarea unui management al curriculumului instruirii, adaptat particularităților unui program de studiu derulat prin forme alternative de învățământ, în specializarea „educație fizică și sport”, a constat în: realizarea planului de învățământ, conform standardelor; conceperea programelor analitice; întocmirea documentelor privind managementul resurselor umane specializate (cadre didactice); conceperea unei structuri adaptate a anului de studii; întocmirea orarului activităților tutoriale și a celor de evaluare după machete concepute de noi. Pentru a constata eficiența intervenției noastre, am comparat rezultatele obținute de o grupă de studenți (experiment) cuprinsă într-un astfel de program, cu cele obținute de o grupă de studenți (martor), care parcurg același program de studii la zi.

Scopul cercetării constă în perfecționarea pregătirii de nivel superior a viitorilor profesori de educație fizică și sport, în contextul unui management al curriculumului de instruire adaptat procesului de studiu specializat, derulat prin forme alternative de învățământ.

Obiective cercetării: 1. Studiarea teoriei și practicii existente pe plan național și internațional cu referire la formele alternative de învățământ (învățământul la distanță în mod special) ca alternativă de implementare în sistemul de învățământ al țărilor postsocialiste. 2. Stabilirea formei și a conținutului planurilor de învățământ și a programelor analitice adaptate formelor alternative de învățământ (învățământul la distanță și cel cu frecvență redusă), în vederea pregătirii viitorilor specialiști în domeniu. 3. Elaborarea activităților cu caracter managerial pentru desfășurarea procesului instructiv-educativ, în vederea pregătirii viitorilor profesori de educație fizică. 4. Argumentarea și verificarea experimentală a eficienței planurilor de învățământ și a programelor analitice pentru programul de

licență derulat prin forme alternative de învățământ, printr-un management adecvat al curriculumului instruirii, în vederea pregătirii viitorilor specialiști pentru domeniul educației fizice și sportului.

Metodologia cercetării științifice cuprinde: analiza literaturii metodico-științifice de specialitate, metoda observației pedagogice, metoda anchetei pe bază de chestionar, metoda experimentului pedagogic, metoda evaluării experte, metoda statistico-matematică de prelucrare a datelor, metoda grafică și tabelară.

Noutatea și originalitatea științifică constă în: încheierea unui suport teoretic cu precizări privind utilizarea acestuia și în pregătirea specialiștilor din „educație fizică și sport” prin formele ID/IFR; elaborarea și implementarea în procesul didactic a planului de învățământ și programelor analitice, adaptate pentru forma de învățământ la distanță, conform standardelor; conceperea machetelor și realizarea documentelor care vizează managementul resurselor umane specializate; realizarea și implementarea unui model de management al curriculumului de instruire adaptat pentru formele alternative de învățământ.

Problema științifică importantă soluționată în domeniu constă în elaborarea planului de învățământ, adaptat pentru programul de licență în specializarea „educație fizică și sport”, derulat prin forme alternative și implementarea acestuia prin conceperea unui model de management al curriculumului de instruire adaptat particularităților specializării, cursanților și celor specifice formelor alternative de învățământ. Demonstrarea valabilității planului de învățământ și a modelului de management al curriculumului de instruire adaptat, aplicat grupei de experiment, prin compararea rezultatelor (echivalente) obținute la evaluările finale de studenții acestei grupe, cu cele obținute de o grupă de studenți martor de la zi.

Semnificația teoretică a lucrării constă în realizarea unui suport teoretic și a unei tehnologii specifice de management al curriculumului de instruire, adaptat pentru desfășurarea activităților din cadrul unui program de licență în specializarea „educație fizică și sport” derulat prin forme alternative de învățământ. Pe această bază, au fost elaborate: pentru tutori un îndrumar metodic cu privire la „Managementul Învățământului la Distanță” în Facultatea de Educație Fizică și Sport din Iași, iar pentru studenți „Ghidul de studii”.

Valoarea aplicativă a lucrării constă în formarea unui bagaj de priceperi didactice la studenții care se pregătesc ca specialiști în domeniul educației fizice și sportului prin forme de învățământ alternative, prin implementarea unui management al curriculumului de instruire adaptat, echivalent cu cel realizat de studenții de la zi, care au parcurs același program de studiu.

Rezultatele cercetării înaintate spre susținere: 1. Argumentarea teoretică a formelor alternative ID/IFR și a necesității implementării acestora în sistemul de învățământ. 2. Particularitățile implementării formelor de învățământ alternative în pregătirea profesorilor de educație fizică și sport. 3. Metodologia de concepere adaptată a documentelor curriculare. 4. Determinarea structurii și a conținutului modelului adaptat de management al curriculumului de instruire, implementat în derularea programului de studiu prin ID, în specializarea „educație fizică și sport”. 5. Argumentarea experimentală a valabilității strategiei de instruire implementate.

Implementarea rezultatelor științifice a avut loc la Facultatea de Educație Fizică și Sport din Iași în perioada 2006-2011, în centrele teritoriale: Botoșani, Suceava, Galați, Vaslui, Buzău, Piatra

Neamț și în FEFS Cluj-Napoca, Galați, Bacău.

Aprobarea rezultatelor științifice. Rezultatele științifice, au fost comunicate în cadrul unor manifestări științifice naționale și internaționale din Iași, Chișinău, Bacău, Galați. De asemenea, rezultatele obținute au fost prezentate și dezbătute în cadrul unor cursuri de perfecționare pentru tutori, sau în cadrul unor proiecte de cercetare.

Publicații la tema tezei. Rezultatele cercetării s-au concretizat într-un număr de 17 publicații: 1 carte, 4 ghiduri pentru studenți, 1 îndrumar metodic pentru tutori, editate la edituri cotate CNCIS și 11 articole publicate în volume ale conferințelor, în reviste de specialitate BDI, B+.

Volumul și structura tezei. Teza cuprinde introducere, 3 capitole, concluzii și recomandări, bibliografia din 254 surse, total 251 pagini, 153 pagini text de bază, 8 tabele, 30 figuri, 33 anexe.

Cuvinte cheie: învățământ la distanță, învățământ cu frecvență redusă, curriculum, management educațional, managementul instruirii, educație fizică și sport, tutore, mijloace de comunicare.

BAZELE TEORETICE ȘI METODICE ALE FORMELOR ALTERNATIVE DE ÎNVĂȚĂMÂNT (ID, IFR), IMPLEMENTATE ÎN DERULAREA PROGRAMELOR DE PREGĂTIRE A VIITORILOR PROFESORI DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT (conținutul de bază al capitolului 1)

Învățământul de azi, ca și societatea de altfel, se află într-o permanentă evoluție. Sistemul de învățământ actual, pentru a răspunde nevoilor sociale, trebuie să fie un sistem dinamic, deschis, în permanentă reformă. Principala sarcină a acestuia este cea de pregătire a specialiștilor pentru toate domeniile de activitate, înarmați cu competențele și abilitățile cerute de societate, de piața de muncă, la un moment dat [14, p. 22-30, 19, p. 31-37].

O perioadă îndelungată de timp, pregătirea specialiștilor s-a realizat doar prin forma de învățământ de zi, recunoscută ca formă tradițională. Treptat societatea a evoluat și s-a complicat în așa măsură încât învățământul tradițional nu mai putea face față noilor realități. Pentru a ține pasul cu aceste noi provocări, sistemul de învățământ și-a diversificat oferta de formare și prin alte forme de învățământ: învățământul la distanță, cu frecvență redusă sau prin corespondență. Pentru o mare parte din populația adultă, care are nevoie de formare continuă, dar și de formare inițială, aceste forme de învățământ pot îndeplini cu succes acest rol, deoarece prin specificul lor ele se adaptează foarte bine particularităților acestui segment de „populație școlară”.

Pentru implementarea în sistemul de învățământ românesc a acestor forme alternative de studiu, s-a realizat, înainte de toate, un cadru juridic corespunzător [16, p. 19-27]. Pe această bază, dar și pe baza derulării unor programe orientate în acest sens, s-a declanșat implementarea și în segmentul pregătirii superioare a specialiștilor în domeniul educației fizice și sportului, a acestor forme de învățământ, ele înlocuind forma mai veche de învățământ fără frecvență.

În literatura de specialitate studiată, nu s-au găsit referiri privind implementarea formelor alternative de învățământ în pregătirea de nivel superior a specialiștilor din acest domeniu. În acest sens, tema abordată de noi constituie o noutate.

Derularea cu succes a unui program de instruire în domeniul educației fizice și sportului prin forme alternative de învățământ, se poate face numai prin adaptarea întregului proces didactic la particularitățile acestora, dar și la cele ale cursanților (adulți) și la cele specifice specializării. În

acest sens, noi am realizat un astfel de model de instruire adaptat acestor particularități, cu intenția de a realiza o pregătire de nivel echivalent a cursaților cuprinși în acest program, cu cel obținut de studenții de la forma de zi. Acest model a fost implementat pe o perioadă de peste 10 ani, iar prin studiul nostru, realizat în această lucrare, am demonstrat valabilitatea modelului de pregătire propus [22, p. 76].

Chiar dacă în cea mai mare parte a sa, experimentul desfășurat de noi a vizat forma de învățământ la distanță, modelul de instruire implementat de noi s-a aplicat integral și la forma de învățământ cu frecvență redusă, cu foarte mici modificări.

Formele alternative de învățământ pun studentul în centrul procesului de învățământ, oferta este centrată pe nevoile acestuia, iar resursele distribuite sunt integrate tehnologic. Ținând cont de acest aspect, Învățământul la Distanță (ID) se concentrează mai mult pe modul în care studentul învață oferindu-i posibilitatea de a opta asupra locului și timpului în care să se instruiască. Este o formă flexibilă de învățământ deoarece studentul este separat în timp și spațiu de instituția care oferă programe de studiu, multiplele sale interacțiuni se realizează prin unul sau mai multe medii de comunicare bidirecționale. Studenții au posibilitatea de a studia individual, la locul de muncă sau acasă și de a desfășura activități de învățământ în grup, în centre ID situate la distanță față de instituția de învățământ [50, p. 6-8, 52, p. 31, 63, p. 7].

Caracteristic acestei forme de învățare este faptul că o parte a procesului de instruire are loc atunci când cursantul și profesorul sunt la distanță, comunicarea dintre ei se realizează mediat.

Forma de învățământ cu frecvență redusă are ca dominante: *perioade compacte de instruire*, întâlniri periodice cu studenții pentru desfășurarea activităților practice obligatorii prevăzute în planurile de învățământ, constând în laboratoare, lucrări practice, proiecte, practică de specialitate și alte activități, precum și folosirea altor activități specifice ID [4, 14, 16, 20].

Specialiștii domeniului didactic au opinii diferite legate de derularea unor programe de studiu prin forme alternative de învățământ. Unii le apreciază, considerându-le noutate, alții le critică mai ales pentru lipsa unei pregătiri specializate a celor implicați și pentru faptul că se neglijează aspectele didacticului (Cucoș C., 2002) [8, p. 168-175, 181-184, 239 -256].

Majoritatea specialiștilor sunt de părere că educația la distanță a luat naștere din necesitatea continuării educației adulților. De asemenea, tot ei au formulat a serie de teorii în legătură cu educația la distanță, cum ar fi: *Teoria industrializării*, *Teoria distanței tranzacționale*, *Teoria comunicării și a controlului* [în 36, p. 21], *Teoria conversației didactice ghidate* sau teoria predării în ID (Holmberg B., 1999) [53, p. 58], *Teoria reintegrării actelor de predare și învățare* (Keegan D., 1996, 2005) [55, 56], *Teoria tridimensională a educației la distanță*.

Dezvoltările tehnologiilor de comunicare la distanță au implicații importante asupra proceselor educaționale desfășurate în cadrul formelor alternative de învățământ, noile tehnologii determină creșterea vitezei de comunicare între cei implicați, acoperind astfel distanțele.

Alte aspecte care au contribuit la dezvoltarea ED ca alternativă educațională sunt: mărirea accesului la educație, aceasta oferă șanse egale pentru grupuri și indivizi, libertatea individuală și a alegerii, constituie un instrument pentru educația continuă și pentru educația recurentă etc. [36 p. 37, 38].

Privind viitorul educației la distanță Amundsen Cheryl [41] anticipează că rolul principal va fi ocupat de „învățare” (nu de cursant) și de „distanță”, ca element ce alterează relația profesor-cursant (Figura 1.1.).

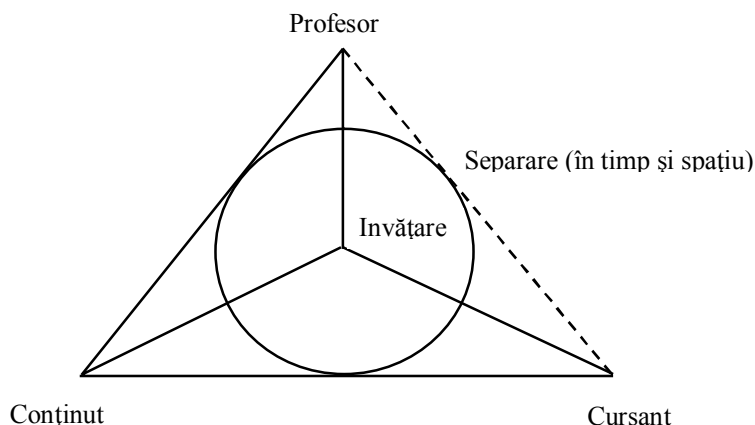

Fig. 1.1. Cadru de analiză a rolurilor și a deciziilor instrucționale în educația la distanță (după Amundsen C.) [41]

În evoluția sa istorică, ID s-a dezvoltat odată cu evoluția mijloacelor de comunicare. În anul 1840 Isaac Pitman, pentru prima dată, a organizat cursuri de stenografie prin corespondență. Anul de naștere al ID este considerat anul 1892. În secolul XX acesta se dezvoltă din ce în ce mai mult, mai ales în Marea Britanie unde în 1969 se înființează *Open University*, aceasta fiind prima universitate la distanță din lume. În anii următori această formă de învățământ se dezvoltă din ce în ce mai mult în diferite alte țări [19, p. 31-37, 36, p. 28, 45, p. 73-80].

În prezent, peste 400 de instituții, număr care este în continuă creștere, oferă educație la distanță, reunind aproximativ 30 de milioane de studenți, comparativ cu educația tradițională care reunește dublul acestei cifre. Se estimează că între 5-12% dintre studenții țărilor industrializate studiază într-o formă sau alta la distanță, iar între 10-20% dintre studenții aflați în țările în curs de dezvoltare aleg această formă de studiu [61, p. 1].

La noi în țară forma de învățământ la distanță a fost mai puțin folosită, dar în ultimii ani tinde să prindă contur. Pentru evitarea extinderii hoatice a acestuia, s-a creat un cadru juridic adecvat de către organisme specializate, cum ar fi: CNEEA și ARACIS.

Această alternativă educațională este privită de majoritatea guvernelor cu interes oferindu-i legitimitate prin documente oficiale și prin conceperea de strategii special orientate spre ED. Prin intermediul programelor derulate prin ID/IFR se pot realiza: calificări superioare, specializări la nivel postuniversitar, perfecționare profesională, conversie profesională. Fenomenul globalizării pieței muncii ce se manifestă în prezent, obligă instituțiile de învățământ să realizeze un nivel de pregătire echivalent al tuturor specialiștilor indiferent de țara unde ea se realizează. În acest sens, se tinde pe plan mondial spre realizarea unor standarde educaționale universale valabile. Forța de muncă trebuie să fie astăzi înalt calificată, să aibă capacitate de adaptare la schimbări, să aibă inițiativă, să rezolve probleme, să aibă capacitatea de a se autoforma și dezvolta [36, p. 32-34].

Opiniile specialiștilor în legătură cu ID sunt diverse. O bună parte dintre ei au păreri favorabile introducerii acestei forme de învățământ în sistemul educațional, alții aduc critici, care în bună parte sunt justificate [36, p. 40-41, 60, p. 130, 63, p. 233-250].

ED se adresează adulților care au deja formate tehnicile de studiu individual. Aceștia au și alte obligații sociale și nu pot să-și realizeze perfecționarea profesională prin forme tradiționale. Formarea la distanță a adulților este o alternativă educațională în continuu progres [14, 15, 21].

În privința implementării formelor alternative de învățământ în sistemul de educație, au fost evidențiate de către specialiști o serie de avantaje (accesul și celor izolați geografic, a doua șansă celor care nu îndeplinesc condițiile școlarității, se oferă mai multă autonomie și independență, se implementează inovația educațională într-un timp mai scurt, oferă posibilitatea reconversiei profesionale, costuri reduse, utilizarea pe scară largă a tehnologiilor de comunicare, oferă studenților mai multă flexibilitate de satisfacere etc.), dar și de dezavantaje (nu asigură aceeași calitate educațională, nu este potrivită pentru toate nivelurile educaționale, prea multă standardizare și dirijism, rata de abandon mare, cursanții se simt izolați, limite de acces la tehnologiile de comunicare, internaționalizarea educației este văzută ca o formă de imperialism, reticență chiar opoziție a unor cadre didactice) [11, p. 35-36, 73, 36, p. 37, 40-42, 63, p. 233-250].

Pentru a se crea un sistem de ED trebuie urmați următorii pași: determinarea necesarului de formare, analiza resurselor disponibile, conturarea unei concepții generale de activitate, constituirea rețelelor organizatorice, stabilirea criteriilor și a modalităților de evaluare [1, p. 20-25].

Punerea în practică a unui sistem de ED impune îndeplinirea unei diversități de sarcini, mult mai mare decât în învățământul tradițional: gestiune, finanțe, determinarea obiectivelor, analiza nevoilor, redactarea de cursuri, producerea lor, difuzarea lor, folosirea canalelor media, sprijinul pedagogic, tutoratele, evaluarea, controlul calității [36, p. 48].

Având la bază mai multe criterii de organizare se disting următoarele modele de instituții de ED: *instituții de sine stătătoare, instituții tip consorțiu, instituții de tip dual, instituții de tip mixt, instituții descentralizate*. În instituțiile de tip dual, ca și în cazul FEFS Iași, pe lângă forma tradițională de zi funcționează și un departament pentru învățământ la distanță și cu frecvență redusă. Modelul dual este preferat deoarece și studenții de la ID beneficiază de experiența și expertiza formei de învățământ de zi [1, p. 25-28, 54, p. 7].

Un argument forte, pe lângă multe altele, pentru implementarea formelor alternative de învățământ în sistemul educațional, este și cel care privește cheltuielile de formare a unui specialist înalt calificat, care sunt mult mai mici comparativ cu cele din învățământul tradițional [1, p. 5, 36, p. 55, 63, 47, 60, p. 8].

Prin ED se poate realiza *educația fără frontiere*, în acest sens, la nivel european și mondial s-au înființat o serie de organizații internaționale, s-au inițiat și derulat o serie de programe. De proiectul Phare Multy Country a beneficiat și FEFS Iași, atunci când s-a hotărât implementarea ID în formarea specialiștilor în domeniul educației fizice și sportului, pe baza unor argumente bine definite [14, p. 22-30, 53, p. 58-60, 47, p. 186-189].

Organizarea și funcționarea unor instituții care vizează desfășurarea activităților din diferite sfere de activitate umană, se face prin stabilirea, pe baza unor reglementări juridice, a unui cadru legal de organizare. Implementarea formelor alternative de învățământ în sistemul educațional românesc s-a făcut pe baza existenței unui suport legal. Acesta s-a cristalizat în timp, suferind pe parcurs numeroase modificări. La baza constituirii lui au stat Legile și Ordinele emise în acest sens

de ministerul de resort, cât și Hotărârile emise de Guvernul României. Cadrul juridic constituit a căutat să pună temei legal întregului traseu școlar urmat de cetățenii țării, mergând până la stabilirea drepturilor acestora privind integrarea pe piața muncii [6, 15, p. 20-29, 16, p. 19-27, 21, p. 211-217, 23, p. 95-100, 24, p. 55-58 ș.a.].

Toate activitățile desfășurate de om sunt orientate spre atingerea unui anumit scop. Pentru realizarea obiectivelor urmărite, s-a evidențiat tot mai mult necesitatea orientării și organizării acestor activități. Specialiștii care s-au ocupat de studiul acestui fenomen l-au denumit management, care s-a dezvoltat ca știință mai mult începând cu secolul XX, când apar și primele lucrări de specialitate (Mihuleac E., 1995, Nica P., 2000, Black M., 2000, Daft R. L., ș.a.) [28, 30, p. 5, 44, 46].

Managementul poate fi definit ca „Un set de activități, incluzând planificarea, luarea deciziei, organizarea, conducerea (dirijarea) și controlul, toate orientate spre folosirea resurselor umane, financiare, materiale și informaționale ale organizației într-o manieră efektivă și eficientă, în scopul atingerii unui obiectiv” (Zaharia M., 1993) [38, p. 16]. Managementul mai presupune: antrenarea membrilor organizației, reglare, evaluare, recompensare.

Pe parcursul timpului, ținând cont de principalele elemente ale managementului, s-au format diferite școli, cum ar fi: școala clasică, școala relațiilor umane și școala managementului modern, fiecare dintre ele având reprezentanți de seamă [30, p. 7-11]. Principalele funcții ale managementului sunt: **planificarea, organizarea, coordonarea și antrenarea, controlul.**

Întreaga activitate de management dintr-o organizație este desfășurată de o persoană, care are calități și pregătirea necesare în acest sens, numită **manager** [30, p. 16].

Atingerea obiectivelor specifice învățământului se face prin derularea eficientă a întregului proces instructiv-educativ. Acest lucru se poate realiza printr-un management școlar eficace, care are aceleași funcții ca și cele ale managementului general, dar cu unele particularități. Conținutul managementului școlar poate fi mai bine înțeles prin aprofundarea noțiunilor de management educațional și cea de management al activităților didactice [7, 31, 34, p. 51, 71, ș.a.].

Funcționarea oricărei instituții, de învățământ în cazul nostru, trebuie să aibă la bază o structură organizatorică. Inițierea, dezvoltarea și managementul programelor de studii ID se desfășoară în structuri instituționale specializate, denumite **Departamente** sau Centre ID, cu responsabilități specifice în ce privește managementul resurselor existente. Funcționarea programelor de ID în teritoriu se face prin **Centre teritoriale ID**, subordonate instituției de învățământ superior coordonatoare. Departamentul/Centrul ID este condus de un **director** cu responsabilități manageriale al întregului proces ID desfășurat la nivelul instituției de învățământ superior. În Universitatea „Al.I.Cuza” Iași și în cadrul FEFS, pentru derularea în bune condiții a programelor de studii prin formele ID/IFR, s-au constituit structuri organizatorice adecvate, conform standardelor, atât la nivelul instituției coordonatoare cât și în centrele teritoriale (Figura 1.2.) [15, 22].

Gestionarea resurselor umane implicate în procesul didactic, cadrele didactice și studenții, este o sarcină importantă a Departamentului ID/IFR și se materializează în: repartizarea profesorilor pe discipline și centre de pregătire, întocmirea statului de funcții, întocmirea orarului etc. [22].

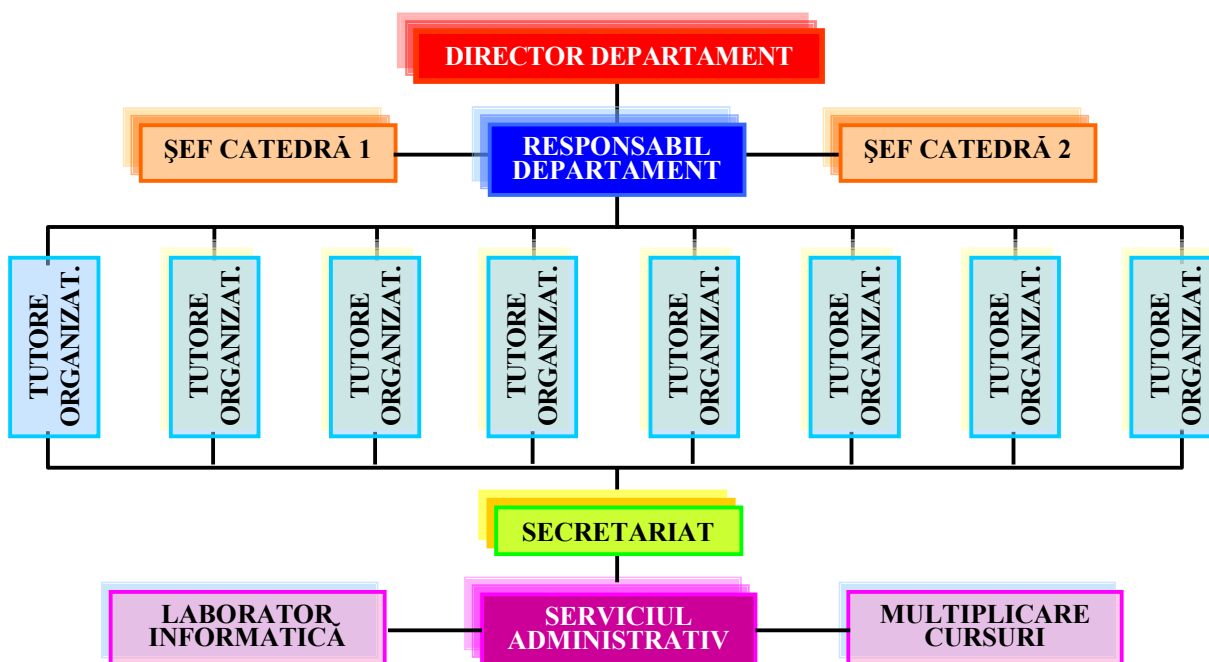

Fig. 1.2. Structura organizatorică (organigrama) a Departamentului ID/IFR din FEFS Iași

**ELABORAREA DOCUMENTAȚIEI ȘI A ACTIVITĂȚILOR CU CARACTER
MANAGERIAL PENTRU DESFĂȘURAREA PROCESULUI INSTRUCTIV-EDUCATIV
SPECIFIC FORMELOR ALTERNATIVE DE ÎNVĂȚĂMÂNT ÎN VEDEREA PREGĂTIRII
VIITORILOR PROFESORI DE EDUCAȚIE FIZICĂ**
(conținutul de bază al capitolului 2)

Contribuțiile unor specialiști din domeniul pedagogiei și psihologiei educației au constituit puncte de referință în demersul nostru științific. Dintre aceste contribuții, cele pe care ne-am sprijinit mai mult în studiul nostru au vizat: activitatea profesional-pedagogică a profesorului în general (M. Hitt, 1989; C. Cucuș, 1996), [51, 9], activitatea profesională a profesorului de educație fizică în special (E.P. Iliin, 1989; V.M. Vîrdin, 1991; G. Cârstea, 1993, 2000; S.N. Danail, 1996; A. Dragnea, 2000), [40, 39, 5, 12, 13], procesul de formare a priceperilor pedagogice și nivelurile lor, evaluarea în învățământ (I.T. Radu, 1981, 1988; C. Cucuș, 1996 ș.a.), [35, 9 ș.a.]. De asemenea, în cercetarea noastră ne-am bazat pe opiniile unor specialiști în legătură cu noțiunea de management în general, dar în mod special pe cele care fac referire la managementul educațional (Cucuș, 2002; S. Fetescu, 2003, 2009; S. Sava, 2003; D. Rowntree, 1992; J. Leif, 1984; G. Rumble, 1996 ș.a.) [7, 8, 17, 22, 31, 36, 44, 48, 63, 66, 70 ș.a.] sau managementul curriculumului (J. McNeil, 1996; M. Preedy, 1989; D. Smetherman, 1993; Stenhouse L., 1975), [58, 62, 67, 68], cât și cele formulate în legătură cu noțiunea de curriculum, privit sub toate aspectele sale.

Îndeplinirea integrală a sarcinilor lucrării nu a fost posibilă fără utilizarea corespunzătoare a instrumentelor specifice cercetării științifice. În acest sens, de un real folos ne-au fost atât metodele de culegere a datelor, cât și cele de prelucrare și interpretare a rezultatelor obținute.

Sarcinile cercetării noastre, formulate în prima parte a lucrării, au fost realizate prin utilizarea unui complex de metode de cercetare, și anume: Analiza, sinteza și generalizarea datelor literaturii de specialitate; Examinarea documentației de lucru (de planificare, de evidență, de evaluare și de totalizare) din cadrul procesului de învățământ derulat cu studenții în facultățile de educație fizică și

sport; Chestionarea sociologică (anchetare, discuții); Observația pedagogică; Experimentul pedagogic; Prelucrarea matematică a datelor statistice și prezentarea lor grafică.

Contribuția noastră, privind utilizarea metodele de cercetare, s-a concretizat în: studiul documentelor strategice ale FEFS Iași, a celor de evidență școlară, a cataloagelor cu rezultatele finale ale evaluărilor, s-au conceput și aplicat trei chestionare, s-au efectuat observații în timpul derulării activităților didactice cu studenții, s-au purtat discuții cu studenții și cu tutorii. De asemenea, s-au alcătuit documentele strategice specifice specializării și formei de ID, s-a realizat un model adaptat de desfășurare a procesului de instruire, s-a experimentat acest model, s-au cules și prelucrat statistic datele obținute și s-au comparat rezultatele cu cele obținute de o grupă martor de la zi, care a parcurs programul de pregătire în mod tradițional. Tot acest demers s-a realizat cu intenția finală de a arăta că grupa de experiment va obține rezultate echivalente cu ale celor de la forma de zi și că modelul adaptat privind managementul curriculumului instruirii, stabilit de noi, este unul funcțional.

Cercetările de bază s-au efectuat în trei etape în cadrul Facultății de Educație Fizică și Sport din Iași, cu studenții care se pregătesc ca specialiști în domeniul educației fizice și sportului, atât prin forma de pregătire de zi, cât și prin forme alternative de învățământ. Fiecare etapă a studiului a avut sarcini bine definite. **În prima etapă** (2007-2009) s-a studiat literatura de specialitate cu referire la subiectul studiului nostru, s-au analizat documentele strategice specifice derulării unor programe de formare a specialiștilor în educație fizică (planul de învățământ, programele analitice), s-au făcut observații și s-au aplicat două chestionare. De asemenea, s-au realizat documentele strategice adaptate formei la distanță, s-a realizat un model adaptat de instruire, s-au conceput cursurile conform standardelor. **În cea de-a doua etapă** (2009-2010) a fost implementat planul de învățământ întocmit, s-au desfășurat cursuri de instruire cu tutorii, s-au derulat activitățile tuoriale și asistate după modelul adaptat stabilit de noi, având la bază programele analitice ale fiecărei discipline. **Cea de-a treia etapă** (2010-2011) a avut ca sarcină prelucrarea statistică a datelor obținute în urma desfășurării experimentului, interpretarea acestora, cu intenția de a demonstra nivelul echivalent de pregătire profesională realizat de studenții de la formele alternative de învățământ cu cel al studenților de la forma de zi.

Modelul privind managementul curriculumului instruirii stabilit de noi, a fost implementat în FEFS Iași și în toate centrele teritoriale de pregătire, dar și în cadrul altor facultăți din țară care derulează programe de formare a specialiștilor în educație fizică prin forme alternative de învățământ (Galați, Cluj, Bacău). De asemenea, au fost publicate 11 articole cu referire la tematica studiului nostru și s-au realizat 5 materiale cu caracter metodic și de informare.

Stabilirea elementelor specifice managementului curriculumului instruirii pentru formele alternative de învățământ, și implementarea acestuia după un model realizat de noi, a avut la bază o analiză în urma căreia au fost evidențiate elementele particulare ale funcționării unui astfel de program, particularități de care s-a ținut seama în derularea întregului demers strategic și didactic al programului de studiu. În acest sens, am considerat util să analizăm următoarele aspecte: managementul activităților didactice, administrarea activităților specifice, managementul timpului

educațional, dar am încercat să analizăm și să desprindem particularitățile principalilor beneficiari ai demersului nostru managerial și anume, cele ale cursanților care studiază la distanță.

Un management al activităților didactice va cuprinde următoarele activități: planificarea, organizarea, coordonarea și conducerea, controlul și evaluarea, decizia [69, p. 15]. Pentru aplicarea unui management educațional eficace, trebuie să ținem seama de locul unde studenții trăiesc și de timpul liber al acestora pentru a învăța. Ținând cont de aceste două elemente, se pot organiza mai multe variante de cursuri desfășurate la distanță (Freeman R.) [48, p. 2-5]. Varianta de parcurgere în comun a cursurilor este cea aplicată și în cadrul FEFS Iași.

Pentru întocmirea unei planificări eficiente de parcurgere a programului de studiu, se va ține cont de o serie de factori, cum ar fi: numărul de studenți și distribuția lor geografică, numărul de tutori, sistemul de comunicare, fonduri alocate etc. O serie de alte probleme specifice vor fi avute în vedere pe toată durata de derulare a unui astfel de program: informarea inițială și pe tot traseul de parcurgere a unui curs, cuantumul taxelor, ce drepturi și obligații au studenții, modalitățile de comunicare, modul de distribuire a materialelor, modul de organizare a tutorialelor, modul de evaluare ș.a. (Sava S., 2003) [36, p. 253-258].

Comparativ cu învățământul tradițional, suportul venit din partea aparatului administrativ pentru organizarea și coordonarea unui curs desfășurat la distanță, este mult mai mare. (Black M., 2000) [44, p. 81]. O echipă de specialiști care gestionează un curs la distanță, poate fi compusă din: coordonatorul cursului, personalul de secretariat, tutori, specialist media, autori ai cursului, bibliotecari etc. Echipa de specialiști trebuie să colaboreze între ei, iar suportul acordat studentului trebuie să fie în concordanță cu tipul de curs ce urmează a fi parcurs, iar în derularea unui astfel de program de studiu, se va ține cont de toate celelalte elemente particulare. Pentru simplificarea unor activități rutiniere, se impune standardizarea acestora (tipizate, formulare, ghiduri, broșuri etc.) [69, p. 67-74]. De asemenea, serviciul administrativ are sarcina de a ține evidența tuturor datelor privind evoluția fiecărui cursant pe tot traseul său școlar, iar recrutarea tutorilor o face instituția organizatoare. Tutorele are atribuții concrete în ceea ce privește parcurgerea cursului și relaționarea cu studenții [22, 36, p. 262, 64, p. 99].

În învățământul derulat prin forme alternative, problema costurilor, a rentabilității acestora, se pune cu mai multă atenție decât în învățământul tradițional față în față. Cheltuielile pentru buna desfășurare a tuturor activităților specifice funcționării cu eficiență a unui astfel de program de studiu, sunt făcute atât de instituția organizatoare (costuri fixe și costuri variabile), cât și de studenți. Costurile pentru formarea unui specialist prin forme alternative de învățământ sunt mai mici decât cele din învățământul tradițional (Rowntree D., 1992, 2005) [63, p. 101, 64, p. 38].

Cele mai importante cheltuieli (deplasare, cazare etc.) le fac studenții pentru a participa la activitățile tutoriale față în față. Pentru evitarea deplasării studenților la centrul coordonator și a-i scuti de unele cheltuieli, s-au organizat centre teritoriale de pregătire, unde tutorii se deplasează pentru a susține activitățile față în față (Rumble G., 1997) [65, p. 119]. Această variantă utilizată de noi poate fi considerată ca o altă modalitate de derulare a educației la distanță.

O resursă foarte importantă, atât pentru instituția școlară care derulează programe de formare la distanță, cât și pentru cursanții angajați în parcurgerea unor astfel de programe, o constituie

timpul. Această resursă trebuie utilizată cu maximă eficiență atât de instituție cât și de studenți. Acest lucru se poate realiza doar printr-un management adecvat aplicat desfășurării tuturor activităților specifice, ceea ce conduce la o importantă economie de timp.

Timpul este una dintre cele mai importante resurse ale instruirii și formării, iar folosirea eficientă a lui trebuie să fie o preocupare a fiecărui angajat în actul educațional. Instituția are strategia ei în ce privește managementul timpului instituțional, iar cursantul pe cea care vizează managementul timpului personal, toate urmărind în final, pe lângă o rentabilizare a activităților, și o economie de timp. De cele mai multe ori, studentul este cel care trebuie să-și sincronizeze timpul personal cu cel instituțional, dar și instituția face eforturi în acest sens (Cucoș C., 2002) [10, p. 15, 38].

În sistemul de învățământ timpul școlar este o resursă pedagogică în interiorul căreia se petrec interacțiuni de natură pedagogică, psihologică, economică, medicală, socială. Alocarea și manipularea temporalității școlare se realizează cel mai pregnant prin orele școlare.

Cursanții de la ID, pe parcursul formării lor, trebuie să-și gestioneze eficient timpul personal, să-și reorienteze celelalte secvențe temporale spre timpul școlar care este prioritar și cu o organizare mai riguroasă.

La nivelul unui an de învățământ timpul școlar se concretizează în structura anului, iar la nivelul săptămânii în orar. Pentru folosirea eficientă a timpului școlar în cadrul programului derulat prin forme alternative de învățământ coordonat de FEFS Iași, s-a implementat un model de structură a anului universitar adaptat, iar activitățile față în față s-au desfășurat sub formă de module [21, 22].

La nivel instituțional ordonarea temporală este reglementată prin planurile de învățământ. Aici găsim stabilite: ciclurile școlare, anii de studiu, semestrele, perioadele de activitate didactică, sesiunile de examene, vacanțele [20, p. 16-24].

Dacă în pregătirea specialiștilor în „educație fizică și sport” prin forme alternative de învățământ, trebuie să ținem cont de anumite particularități, atât ale specializării cât și cele ale formei de învățământ, în vederea aplicării unui management al curriculumului instruirii adaptat acestor particularități, tot așa de important este ca în acest demers managerial, să ținem cont și de particularitățile cursanților care parcurg astfel de programe.

Cursanții care parcurg un program de formare prin forme alternative de învățământ sunt în marea lor majoritate adulți, cu problemele lor specifice, capabili de autoînvățare. Sunt angajați în viața profesională, au familii și alte responsabilități sociale care le ocupă timpul. Numai cei cu o motivație puternică se vor angaja într-un nou efort de învățare sistematică. Obiectivele învățării le sunt mult mai clar formulate, au stimă de sine, sunt interesați de utilitatea practică a celor învățate și de modul în care pot fi folosite, sunt mai critici față de calitatea pregătirii oferite, utilizează informațiile pentru a îmbunătăți situațiile de muncă sau de viață. Alte particularități vizează nivelul de școlarizare, caracteristicile afective și de personalitate și unele caracteristici personale (vârstă, sex, sănătate etc.) [1, p. 48, 36, p. 128].

Pentru a cunoaște principalele caracteristici ale studenților cuprinși în studiul nostru, am aplicat un chestionar cu 8 întrebări unui număr de 93 studenți (Tabelul 2.1.).

Scopul urmărit a fost acela de a adapta demersul nostru managerial privind curriculumul instruirii. Cei mai mulți dintre cei chestionați practică sau au practicat sport de performanță, 74% au acces la un calculator, 79,5% au un loc de muncă, 67% au contract de muncă pe perioadă nedeterminată, 30,1% sunt angajați pe catedre de educație fizică ca suplinitori necalificați, 34,4% lucrează în industrie, 74% au vârsta peste 31 de ani, 75,3% au ales forma ID pentru că au un loc de muncă, 61,3% se specializează în educație fizică pentru carieră didactică.

Tabel 2.1. Întrebările și răspunsurile studenților la chestionarul nr. 1

Întrebarea	Variante răspuns	Respondenți		Întrebarea	Variante răspuns	Respondenți	
		Nr.	%			Nr.	%
<i>Ați practicat sport de performanță sau activați și în prezent ca sportiv de performanță?</i>	Da, am practicat	54	58	<i>În ce categorie de vârstă Vă încadrați?</i>	20-30 de ani	24	26
	Da, și în prezent	22	23,7		31-40 de ani	54	58
	Nu am practicat	17	18,3		41-50 de ani	11	12
					Peste 50 de ani	4	4
<i>Aveți acces la un calculator racordat la Internet?</i>	Da, acasă	14	15	<i>Deoarece ați ales să vă specializați în domeniul educației fizice prin forma ID, ați avut un motiv anume?</i>	Da, am serviciu	70	75,3
	Da, la serviciu	28	30		Da, altă facult.	5	5,4
	Da, în alt loc	27	29		Pt. timp liber	11	11,8
Nu, nu am acces	24	26	Studiez ritm propriu		7	7,5	
			Nu știu		0	0	
<i>Ca student la forma ID, aveți în prezent și un loc de muncă?</i>	Da, și în prezent	60	64,5	<i>De ce doriți să aveți pregătire superioară în specializarea educație fizică?</i>	Pentru diplomă	21	22,6
	Nu, dar am avut	14	15		Carieră domeniu	57	61,3
	Nu	19	20,5		Din curiozitate	2	2,2
			Este mai ușoară		12	12,9	
			Nu știu		1	1	
<i>Dacă aveți un loc de muncă el este:</i>	Stabil	62	67				
	Temporar	31	33				
<i>Dacă aveți un loc de muncă, în ce domeniu?</i>	Educație fizică	28	30,1				
	În armată, pol.	17	18,3				
	În industrie	32	34,4				
	În alt domeniu	16	17,2				

În demersul nostru managerial, ne-am ocupat și de realizarea documentelor care stau la baza derulării unui program de studiu prin forme alternative de învățământ (planul de învățământ, programa analitică). Pentru a cunoaște opinia a 46 de tutori cu privire la particularitățile de care trebuie să ținem seama în alcătuirea acestor documente, am aplicat un chestionar cu 4 întrebări (Tabelul 2.2.).

Tabel 2.2. Întrebările și răspunsurile tutorilor la chestionarul nr. 2

Întrebarea	Variante răspuns	Respondenți		Întrebarea	Variante răspuns	Respondenți	
		Nr.	%			Nr.	%
<i>Ce importanță ați acorda etapei de elaborare a planului de învățământ într-o formă adaptată ID?</i>	Foarte mare	37	80,44	<i>Este necesar ca în programarea activităților la ID să se țină cont de unele particularități?</i>	Da	44	95,65
	Mare	6	13,04		Nu	0	0,00
	Mică	2	4,35		Nu știu	2	4,35
	Fără importanță	1	2,17	<i>Pentru o mai bună informare a tutorilor este utilă elaborarea unui ghid?</i>	Da	44	95,65
			Nu		1	2,17	
			Nu știu		1	2,17	
<i>Considerați că programele analitice concepute pt. ID/IFR trebuie să fie dinamice și flexibile?</i>	Da	42	91,3				
	Nu	2	4,35				
	Nu mă pronunț	2	4,35				

Cea mai mare parte a respondenților, în proporție de 93,48%, acordă o importanță foarte mare și mare etapei de elaborare a planului de învățământ, 91,30% sunt de acord ca programele analitice alcătuite pentru fiecare disciplină să fie dinamice și flexibile, 95,65% consideră că activitățile didactice trebuie să se desfășoare în mod adaptat particularităților studenților dar și specificului specializării, iar 95,65% sunt de acord cu elaborarea unui ghid metodic pentru tutori.

Noțiunile de proces de învățământ și conținutul învățământului se condiționează reciproc și constituie un tot unitar. Cunoașterea componentelor procesului de învățământ, cât și a produselor curriculare (conținutul învățământului) [29, p. 54], de către cei care concep și realizează documentele strategice ale unui program de formare universitară, reprezintă o condiție de primă importanță.

Planul de învățământ este documentul strategic care stă la baza existenței și funcționării unui program de studiu. În Figura 2.1. prezentăm o machetă după CNEEA modificată de noi.

UNIVERSITATEA
FACULTATEA:
Profilul:
Specializarea:
.....

APROBAT, seria.....
RECTOR

PLAN DE ÎNVĂȚĂMÂNT (machetă)

	Nr. crt.	Denumirea disciplinei	Cod disciplină	Condiționări (cod)	Semestrul I					Semestrul II				
					Nr. ore/sem.			FV	Cr	Nr. ore/sem.			FV	Cr
					AT	TC	AA			AT	TC	AA		
Discipline impuse		I. Discipline fundamentale												
		II. Discipline fundamentale de specialitate												
D.O.		Discipline opționale												
D.F.		Discipline facultative												
Total ore pe semestru, total probe pe semestru și total credite pe semestru la D.I. și D.O.														
Media minimă de promovare / sem.														
Punctaj minim / sem.														

Figura 2.1. Machetă plan de învățământ (după CNEEA) îmbunătățită de noi

În Figura 2.2. prezentăm alte elemente adăugate de noi la macheta planului de învățământ.

FORMAREA ÎNȚĂLĂ A PERSONALULUI DIDACTIC (facultativ)

Nr. crt.	Denumirea disciplinei	Cod disciplină	Condiționări (cod)	Semestrul I					Semestrul II					
				Nr. ore/sem.			FV	Cr	Nr. ore/sem.			FV	Cr	
				AT	TC	AA			AT	TC	AA			

Structura anului universitar	
Sem. I	Sem. II

Examen de licență (pentru anul terminal)			
Proba	Nota minimă	Credite	Puncte

Figura 2.2. Alte elemente adăugate machetei CNEEA

În acest document sunt precizate: durata programului de studiu, disciplinele și ordinea parcurgerii lor, numărul de ore alocat fiecărei discipline, numărul de credite, forma de verificare. Pentru a realiza o pregătire echivalentă a studenților de la ID cu a celor de la zi, planul de învățământ va fi același cu cel de la forma de zi. Acesta va fi realizat pentru forma de învățământ la distanță într-un mod adaptat, după anumite reguli de transformare a numărului de ore alocat fiecărei discipline și forme de activitate, stabilite de CNEEA, pe baza unei machete propusă de CNEEA și îmbunătățită de noi. Durata de studiu la forma ID a fost mărită cu un an.

În planul de învățământ pentru forma ID se vor cuantifica următoarele tipuri de activități: *orele de curs* de la zi, care nu se trec în planul de învățământ de la ID, se transformă în SI (studiu individual) și se consemnează doar în programa analitică; *orelele de seminar* de la zi (pentru disciplinele teoretice) se transformă în cel puțin două AT (activități tutoriale) pe semestru, iar restul orelor se transformă în TC (evaluare pe parcurs), *orele de lucrări practice și laborator*, se transformă în AA (activități aplicative asistate), cu același volum de ore ca la zi. Pentru situațiile de transformare neprevăzute de CNEEA, noi am propus și utilizat o modalitate de echivalare după

aceleași reguli. Toate orele de AT și AA se vor desfășura integral prin întâlniri față în față. Numărul de credite alocat fiecărei discipline și forma de evaluare sunt aceleași ca la forma de zi.

Programa analitică este un document care configurează conținutul procesului instructiv-educativ la o disciplină de învățământ și este principalul ghid în proiectarea și desfășurarea activităților. Programa indică obiectivele, temele și subtemele la fiecare disciplină, timpul afectat pentru fiecare dintre acestea. Întocmirea programelor analitice intră în sarcina coordonatorilor de discipline și se realizează după o machetă propusă de CNEEA, respectiv ARACIS. Programa analitică este însoțită de *Calendarul disciplinei*, în care sunt programate activitățile asistate, activitățile tutoriale, datele când trebuie predate temele de control, precum și data susținerii examenului final.

Managementul curriculumului instruirii s-a concretizat într-o programare adaptată formei de ID, prin intervenția noastră, de desfășurare a întregului proces didactic. Acest demers s-a materializat în stabilirea unei structuri a anului universitar, Figura 2.3., în care, fiecare din cele două semestre a fost împărțit în două etape, prima etapă cu trei perioade. În fiecare perioadă se programează activitățile față în față la 2-3 discipline sub formă modulară, iar la finalul fiecărei perioade se susțin evaluările la aceste discipline. Etapa a doua constă în reluarea examenelor, sub forma unei sesiuni. Programarea acesteia se face în aceeași perioadă cu cea de la zi. Un alt element specific constă în programarea a două sesiuni de restanțe: prima în iunie-iulie și a doua în septembrie.

OCT.	NOV.	DEC.	IAN.	FBR.	MART.	APR.	MAI	IUN.	IUL.	AUG.	SEPT.	
SEMESTRUL I					SEMESTRUL II							
ETAPA I				ETAPA II	ETAPA I				ETAPA II	R1	VACANȚĂ	R2
Modul 1	Modul 2	Modul 3			Modul 1	Modul 2	Modul 3					
Tutoriale pregătire la 2-3 discipline <i>Tutoriale evaluare</i>	Tutoriale pregătire la 2-3 discipline <i>Tutoriale evaluare</i>	Tutoriale pregătire la 2-3 discipline <i>VACANȚĂ</i>	<i>Tutoriale evaluare</i>		Tutoriale pregătire la 2-3 discipline <i>Tutoriale evaluare</i>	Tutoriale pregătire la 2-3 discipline <i>Tutoriale evaluare</i>	Tutoriale pregătire la 2-3 discipline <i>Tutoriale evaluare</i>	<i>Reluarea evaluărilor - sesiune examene</i>	Sesiune restanțe pentru ambele semestre		Sesiune restanțe pentru ambele semestre	

Figura 2.3. Structura anului universitar adaptată de noi pentru ID/IFR

Această modalitate de structurare a anului universitar corespunde particularităților formelor de învățământ alternative, iar în situația existenței centrelor de pregătire, permite programarea și deplasarea tutorilor pentru a susține activitățile față în față și, în mod special, evaluarea finală.

Programarea activităților AA și AT se face pe baza orarului. Acesta a fost alcătuit în mod adaptat în toate centrele de pregătire, după o machetă propusă de noi, Figura 2.4. În realizarea lui s-a ținut cont de structura anului universitar, de numărul de ore din planul de învățământ, de numărul de grupe de studenți, de spațiile existente, dar și de repartizarea cadrelor didactice pe discipline.

Luna	OCTOMBRIE						NOIEMBRIE						DECEMBRIE				IANUARIE					
Ziua/ora	S	D	S	D	S	D	S	D	S	D	S	D	S	D	S	D	S	D	S	D	S	D
8-10	Modul 1						Modul 2						Modul 3									
10-12	<i>Activități tutoriale și asistate pentru 2-3 discipline</i>						<i>Activități tutoriale și asistate pentru 2-3 discipline</i>						<i>Activități tutoriale și asistate pentru 2-3 discipline</i>									
12-14																						
14-16																						

Figura 2.4. Machetă orar propusă și utilizată de noi

Existența unui număr de centre teritoriale de pregătire, impune ca programarea evaluărilor finale, în varianta programării modulare a tutorialelor de pregătire, să se facă centralizat, pentru a permite deplasarea în centre a coordonatorilor de discipline pentru susținerea acestor evaluări

(macheta din Figura 2.5.). Programarea tutorialilor de evaluare stă la baza întocmirii orarului activităților tutoriale de pregătire în centrele teritoriale. Datele evaluărilor vor fi trecute primele în macheta orarului.

**PROGRAMAREA TUTORIALELOR DE EVALUARE ÎN
CENTRELE TERITORIALE DE PREGĂTIRE - ETAPA I**

SEMESTRUL ___ ANUL UNIVERSITAR _____

An	Nr. crt.	DISCIPLINA	CENTRUL TERITORIAL DE PREGĂTIRE								
			IAȘI	BT.	SV.	RD.	VS.	P.N.	GL.	BZ.	TG.J.
I											

Figura 2.5. Machetă programare evaluări finale etapa I în centrele teritoriale

În procesul de învățare, relația profesor-elev/student reprezintă o sursă extraordinară de semnificații și învățăminte și ea nu poate fi înlocuită de nici un mijloc de comunicare și interacțiune. Totuși, atunci când comunicarea față în față a celor doi actori ai actului educațional nu este posibilă, aceasta se poate realiza la distanță prin intermediul tehnologiei de comunicație și informație. Părerile specialiștilor sunt diverse în legătură cu introducerea noilor tehnologii de comunicație în sistemul educațional, unii le acceptă fără rezerve, alții le resping [36, p. 78, 43].

În acumularea de *cunoștințe teoretice* relaționarea cu tutorele se poate realiza și mediat. În acest sens, în centrele teritoriale de pregătire s-au înființat laboratoare dotate cu calculatoare pentru a facilita acest tip de comunicare. La nivel de Universitate s-a conceput o platformă educațională denumită *Mediaec* cu aplicația BLACKBOARD, la care au acces și studenții de la FEFS Iași. Chiar dacă utilizarea acestui mijloc de comunicare este încă modest, el tinde să se extindă. În formarea abilităților practice este necesară relaționarea directă cu tutorele, comunicarea mediată este mai puțin eficientă, dar există posibilități de dezvoltare și în această direcție.

În sistemul de învățământ la distanță se folosesc mai multe tipuri de suport pe care se transmite materialul de învățat studenților: cel tipărit, suportul vizual, suportul audio, suportul video, suportul magnetic [1, p. 18, 30, 36, p. 99 ș.a.]. Cel mai preferat suport, utilizat și în FEFS Iași, rămâne cel tipărit.

**ARGUMENTAREA EXPERIMENTALĂ ȘI EVALUAREA NIVELULUI DE PREGĂTIRE A
VIITORILOR PROFESORI DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT CA REZULTAT AL
REALIZĂRII MANAGEMENTULUI ACTIVITĂȚILOR DE INSTRUIRE ÎN CADRUL
FORMELOR ALTERNATIVE DE ÎNVĂȚĂMÂNT**

(conținutul de bază al capitolului 3)

În literatura de specialitate conceptului de curriculum i s-au dat diferite definiții care se împart în două categorii: definiții în sens larg și definiții în sens restrâns.

Definițiile în sens larg raportează situațiile de învățare la întreaga viață școlară a elevului (*ansamblul proceselor educative și al experiențelor de învățare; toate acele aspecte ale vieții școlare care au valențe educaționale; toate activitățile preconizate sau încurajate în contextul organizațional al unei unități școlare; acele lucruri pe care elevii le învață la școală; ceea ce se învață de către elevi în contextul activităților didactice; ansamblul documentelor școlare de tip reglator etc.*). [31, p. 68, 69, 62, p. 7, 8 ș.a.].

Definițiile în sens restrâns sunt raportate numai la activitatea din câmpul didactic sau chiar numai la o arie sau disciplină școlară (*curriculumul este tot ce planifică școala cu scopul de a obține la nivelul elevilor competențe în învățare; este un domeniu de studiu ce conține propriile programe analitice; este un „curs” studiat în școală etc.*) [32, p. 99].

Definirea curriculumului se poate face și din perspectiva altor criterii, cum ar fi: ***ce este considerat ca situație de învățare; efectul produs de situația de învățare asupra elevului;*** din perspectivă ***procesuală;*** din perspectiva ***produsului*** obținut; din perspectiva a ceea ce se întâmplă în realitate în viața școlară [32, p. 99, 100].

Din alte perspective curriculum poate fi definit și în funcție de zona de aplicare: ***curriculum național; curriculum local*** sau ***la nivelul școlii*** [32, p. 101].

Pentru studierea în profunzime a noțiunii de curriculum se impune cunoașterea principalelor funcții pe care le are: să aibă ***adresabilitate pentru un anumit nivel de educație general (comun);*** funcția de „***suplimentare*”;** funcția de ***explorare;*** funcția de ***specializare;*** funcția de ***desăvârșire;*** funcția de păstrare în ***custodie;*** funcția de ***socializare*** [33, p. 23-24].

Structura unui curriculum formal presupune conceperea mai multor categorii de materiale: planul de învățământ, pentru un ciclu școlar, an școlar sau disciplină; programele școlare pe discipline sau arii curriculare; capitole din programă: acestea sunt unități bazale ale curriculum-ului ce preconizează obiective specifice corelate unor competențe ale elevilor; unitatea didactică, subiectul unei lecții, sau al unei forme de organizare; proiectul didactic al lecției [32, p. 105-106].

Implementarea unui curriculum depinde de influențarea de către următorii factori:

- 1) Organizarea și distribuția resurselor;
- 2) Valorile și credințele celor implicați în decizia asupra curriculum-ului;
- 3) Teoriile manageriale la care aderă personalul implicat în elaborarea și implementarea unui curriculum (Niculescu R.M., 2003) [32, p. 144-153].

Ca știință, managementul se preocupă de studierea metodelor și instrumentelor destinate actului de conducere, de integrarea lor într-un sistem etc. Managementul curriculum-ului, ca și concept, implică aceleași abordări din perspectivă științifică și din perspectivă practic aplicativă. Conceptul de management al curriculum-ului este înțeles în literatura de specialitate mai mult ca un cadru generic de abordare a problemei curriculum-ului, abordare formală, dirijată, cu finalități bine precizate pentru prezent și perspectivă, cu luarea în calcul a tuturor factorilor umani, materiali, conceptuali și contextuali cu rol determinant [32, p. 174-179, 62].

Construcția unui design curricular, sarcină dificilă, se realizează ținând cont de o serie de parametri considerați esențiali: cererea pe piața muncii a specializării respective; necesarul real de pregătire funcțională în specializarea respectivă; evoluția domeniului științific de referință etc. Realizarea acestuia în învățământul superior este în totalitate la decizia instituției de învățământ.

Selectarea conținuturilor, necesare elaborării unui curriculum, pentru a asigura un anumit nivel de pregătire școlară, se poate face prin mai multe metode: prin cercetare, prin apelul la un expert, selectarea chiar de către participanți sau prin evaluarea nevoilor [32, p. 158, 67, p. 17].

Pentru a verifica eficacitatea managementului curriculumului de instruire, conceput și aplicat de noi într-o manieră adaptată, am aplicat un chestionar cu 13 întrebări, unui număr de 117 studenți care parcurg un astfel de program, Tabel 3.1.

Primele 4 întrebări sunt introductive. Din răspunsurile la următoarea întrebare, am aflat că doar un procent de 47,9%, au fost bine informați atunci când s-au hotărât să susțină concurs de admitere la această specializare. Modelul de pregătire adaptat implementat de noi, corespunde în proporție de 83,7% cu posibilitățile studenților de a participa la activitățile didactice programate în orar prin întâlniri directe. Programarea modulară a desfășurării activităților didactice corespunde în proporție de 72,7% cu așteptările cursanților. Cei mai mulți dintre studenți declară, în proporție de 56,4%, că reușesc să-și îndeplinească obligațiile didactice în totalitate, iar 16,2% și le pot îndeplini în proporție de 75%. Un procent de 84,6% dintre respondenți consideră că sunt la fel de bine pregătiți ca studenții de la zi.

Tabel 3.1. Întrebările și răspunsurile studenților la chestionarul nr. 3

Întrebarea	Variante răspuns	Respondenți	
		Nr.	%
<i>Ați mai susținut concurs de admitere la altă facultate? De câte ori?</i>	Da, o dată	42	35,9
	Da, de două ori	18	15,4
	Da, de > ori	8	6,8
	Nu, niciodată	49	41,9
<i>Ca student la ID, specializarea ed. fizică și sport ați susținut admitere la zi? De câte ori?</i>	Da, o dată	31	26,5
	Da, de două ori	28	23,9
	Da, de > ori	12	10,3
	Nu, niciodată	46	39,3
<i>Ce tip de liceu ați absolvit?</i>	Teoretic	17	14,5
	Industrial	23	19,7
	Pedagogic	4	3,4
	Sportiv	61	52,1
	Alt tip de liceu	12	10,3
<i>După absolvire, intenționați să urmați cariera didactică?</i>	Da, intenționez	82	70
	Nu m-am gândit	8	7
	Nu	27	23
<i>Înainte de admitere ați avut informații în legătură cu particularitățile programului?</i>	Da, complete	56	47,9
	Da, parțiale	38	32,4
	Nicio informație	16	13,7
	Nu pot răspunde	7	6
<i>Structura anului de învățământ, corespunde cu posibilitățile Dvs.?</i>	Da, în totalitate	98	83,7
	Da, parțial	8	6,9
	Nu corespunde	9	7,7
	Nu știu	2	1,7

Întrebarea	Variante răspuns	Respondenți	
		Nr.	%
<i>Organizarea tutorialelor de pregătire sub formă modulară corespunde cu așteptările Dvs.?</i>	Da, foarte mult	85	72,7
	Nu în totalitate	19	16,2
	Nu corespunde	9	7,7
	Nu m-am gândit	4	3,4
<i>În ce proporție credeți că vă îndepliniți obligațiile didactice ca student la ID?</i>	100%	66	56,4
	75%	19	16,2
	50%	23	19,7
	Sub 50%	9	7,7
<i>Credeți că prin ID sunteți la fel de pregătiți ca studenții de la zi?</i>	Da, la fel de bine	99	84,6
	Nu	11	9,4
	Nu știu	7	6
<i>Care dintre activitățile didactice specifice ID sunt mai importante pentru pregătirea Dvs.?</i>	Studiul individ.	61	52,1
	Activit. tutoriale	15	12,9
	Activit. practice	41	35
	Toate	0	0
<i>Dacă îndepliniți condițiile, vreți să continuați studiile la forma de zi?</i>	Da	27	23
	Nu m-am gândit	13	11,1
	Nu	77	65,9
<i>Dacă ar fi să renunțați la continuarea studiilor la ID, care ar fi motivele?</i>	Greu achitat taxa	92	78,6
	Obligațiile muncă	3	2,6
	Probleme familie	17	14,5
	Reorientare	4	3,4
	Alte motive	1	0,9
<i>Este necesară editarea unui ghid pentru orientarea Dvs. în studiu?</i>	Da	108	92,3
	Nu știu	7	6
	Nu	2	1,7

Parcurgerea integrală a tuturor tipurilor de activitate didactică, programate în cadrul unui program universitar derulat prin forme alternative de învățământ, este strict necesară. Studenții tratează diferit acest aspect: 52,1% consideră că studiul individual este cel mai important, pentru 12,9% activitățile tutoriale sunt mai importante, iar pentru 35% activitățile practice. Majoritatea celor chestionați, în proporție de 65,9%, nu doresc să-și continue studiile la forma de zi, dacă ar îndeplini condițiile necesare, totuși 23% dintre ei ar prefera să continue studiile la zi. Dacă s-ar pune problema retragerii de la cursuri, 78,6% dintre cursanți, declară că principalul motiv ar fi cel care vizează dificultățile întâmpinate în privința achitării taxei de școlarizare. În privința orientării studenților pe parcursul traseului universitar, editarea unui ghid este considerată ca fiind necesară de către 92,3% dintre cei cuprinși în anchetă.

Punerea în evidență a eficacității managementului curriculumului de instruire, aplicat de noi sub formă adaptată particularităților unor astfel de programe de studiu, în vederea realizării unei pregătiri echivalente cu cea a studenților de la zi, s-a făcut printr-o analiză comparativă a

rezultatelor obținute la evaluările finale, la aceleași discipline, de două grupe de studenți: o grupă martor de la zi (n=75) și o grupă de experiment de la ID (n=65).

Analiza comparativă pe discipline a mediei rezultatelor obținute (Tabelul 3.2.), scoate în evidență faptul că la 9 discipline diferențele dintre cele două grupe sunt ne semnificative statistic, deci, rezultatele obținute sunt echivalente. Doar la 3 discipline diferențele înregistrate sunt semnificative statistic: Ergofiziologie $t=3,71$, Fotbal (băieți) $t=2,05$ și Tenis de câmp $t=8,21$.

Tabel 3.2. Situația comparativă a valorii indicilor statistici calculați pentru grupele din experiment

Indice statistic	Grupa	Ergo-fiziologie	Mijloace multimedia	Metode de cercetare	Elemente de statistică	Teoria joc. și a compet.	Baschet M3	Volei M3	Fotbal (B) M2	Gim. ritm. (F) M1	Tenis de câmp	Didactica efs	Practica ped. M1
MEDIA	Martor	7,41	7,36	6,78	6,93	7,48	8,21	7,96	7,81	9,52	9,31	6,68	9,20
	Experiment	6,37	7,70	6,33	7,06	7,71	7,92	7,52	7,36	8,55	7,34	6,47	9,00
S	Martor	$\pm 1,64$	$\pm 1,82$	$\pm 1,36$	$\pm 1,59$	$\pm 1,64$	$\pm 1,52$	$\pm 1,51$	$\pm 1,21$	$\pm 0,87$	$\pm 0,82$	$\pm 1,28$	$\pm 0,99$
	Experiment	$\pm 1,64$	$\pm 1,76$	$\pm 1,34$	$\pm 1,27$	$\pm 0,99$	$\pm 1,34$	$\pm 1,44$	$\pm 1,10$	$\pm 1,88$	$\pm 1,48$	$\pm 1,42$	$\pm 0,86$
CV (%)	Martor	22,13	24,72	20,05	22,94	21,92	18,51	18,96	15,29	9,14	8,8	19,16	10,76
	Experiment	25,74	22,85	21,16	17,99	12,84	16,92	19,15	14,85	21,99	20,16	21,95	9,56
t		3,71	0,87	1,88	0,54	0,88	1,21	1,69	2,05	1,47	8,21	0,95	1,18

$f=138$; $P - 0,05 \rightarrow t = 1,96$; $P - 0,01 \rightarrow t = 2,58$

Diferențele mari înregistrate la Tenis de câmp, au fost cauzate de unele măsuri cu caracter administrativ ce au vizat parcurgerea conținuturilor de către grupa de la ID, aceasta fiind defavorizată în realizarea unor rezultate echivalente cu cele obținute de grupa martor de la zi.

Împrăștierea rezultatelor obținute de grupele cuprinse în experiment la disciplinele analizate, este, în cele mai multe situații, moderată, iar omogenitatea colectivelor de studenți este medie.

Pentru o analiză comparativă de ansamblu privind rezultatele obținute de cele două grupe în cadrul experimentului nostru, s-a calculat media generală a notelor obținute la cele 12 discipline.

Ca valori inițiale de referință, au fost considerate notele obținute de cele două grupe de studenți la examenul de admitere. Astfel, grupa martor a realizat o medie generală a notelor la concursul de admitere de 8,70, iar grupa de experiment a realizat o medie generală a notelor de 7,60. Diferența de 1,10 puncte în favoarea grupei martor este semnificativă statistic, $t=10$. Rezultatele obținute la admitere au o împrăștiere mică, iar omogenitatea colectivelor de studenți este mare (Tabel 3.3 și Figura 3.1.). Deci, valori diferite ale grupelor la începutul experimentului.

Tabel 3.1. Situație comparativă cu indicii statistici calculați pentru media generală a notelor obținută de studenții de la cursurile de zi (grupa martor) și cei de la ID (grupa experiment) la concursul de admitere și la cele 12, respectiv 11 discipline cuprinse în experiment

Etapa evaluării	Grupa	Indice statistic						
		Media gen.	Dif.	S	CV(%)	S_x / S_y	$S_{\bar{x} - \bar{y}}$	t
<i>Admitere - inițial</i>	Martor	8,70	1,10	$\pm 0,61$	7,00	0,07	0,11	10
	Experiment	7,60		$\pm 0,74$	9,74	0,09		
<i>Evaluare finală la 12 discipline</i>	Martor	7,88	0,44	$\pm 0,99$	12,56	0,29	0,37	1,19
	Experiment	7,44		$\pm 0,83$	11,16	0,24		
<i>Evaluare finală la 11 discipline</i>	Martor	7,75	0,30	$\pm 0,95$	12,26	0,29	0,39	0,77
	Experiment	7,45		$\pm 0,86$	11,54	0,26		

La finalul experimentului, grupa martor a realizat o medie generală a notelor, la disciplinele cuprinse în experiment, de 7,88, iar grupa de experiment a obținut o medie generală de 7,44. Cele 0,44 puncte diferență nu sunt semnificative statistic, rezultatele obținute sunt echivalente, $t=1,19$, iar nivelul de pregătire al celor două grupe s-a echilibrat. Prin eliminarea din calcul a notelor obținute

la Tenis de câmp, echivalența rezultatelor obținute este și mai evidentă. La grupa martor s-a calculat o medie generală a notelor de 7,75, iar la grupa de experiment de 7,45. Diferența dintre cele două medii generale a scăzut la 0,30 puncte, iar $t=0,77$. Împrăștierea rezultatelor este redusă, iar omogenitatea colectivelor de studenți este mare spre medie.

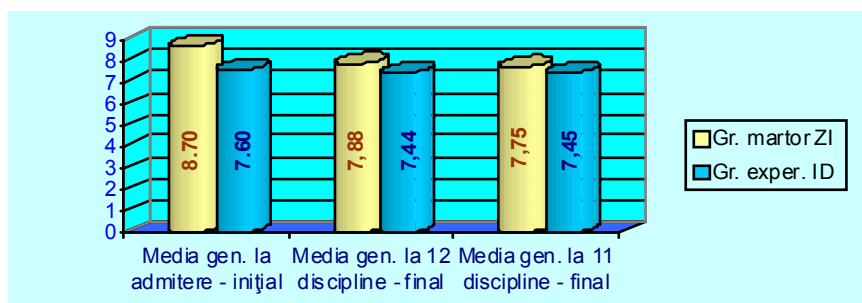

Figura 3.1. Evoluția comparativă a mediilor generale a notelor obținute de cele două grupe de studenți la admitere și la evaluările finale la disciplinele cuprinse în cadrul experimentului

Rezultatele obținute de grupa de experiment, confirmă eficiența managementului curriculumului instruirii, conceput de noi într-o formă adaptată, aplicat unui program specializat de pregătire în educație fizică și sport, derulat prin forme alternative de învățământ.

Pentru pregătirea și îndrumarea tutorilor am conceput un Ghid metodic, iar pentru orientarea studenților pe parcursul întregului traseu universitar, am realizat Ghidul de studii. Ambele materiale au o structură adecvată specificului activității celor cărora li se adresează, iar pe parcursul anilor acestea și-au dovedit eficiența [18, 22].

CONCLUZII GENERALE ȘI RECOMANDĂRI

1. Examinarea problemei privind managementul curriculumului formelor de învățământ ID/IFR, forme alternative de pregătire a profesorilor de educație fizică, ne demonstrează că abordarea acestei probleme este insuficient reflectată în literatura de specialitate a domeniului, existând un adevărat vid în ceea ce privește subiectul cercetării noastre.

2. Eficientizarea conținutului managementului curricular, în vederea pregătirii specializate, coroborate cu strategiile formelor alternative de pregătire a viitorilor profesori de educație fizică, ne-a permis să stabilim direcțiile analitice ale cercetării întreprinse.

3. Materialele cercetării noastre ne permit să afirmăm că 80,44% dintre respondenți, în calitate de tutori, acordă valență necesității elaborării planului cadru de studiu pentru învățământul la distanță, iar 91,30% sunt de părere că programele analitice, dinamice și flexibile, au pondere prioritară în strategia de pregătire a viitorilor profesori de educație fizică.

4. Cercetările întreprinse ne-au permis să stabilim:

- aspectele generale și specifice privind managementul activităților didactice aplicat programului de formare a specialiștilor în educație fizică și sport, derulat prin forme alternative de învățământ;
- structura organizatorică a departamentelor ID/IFR din cadrul facultăților de educație fizică și sport;
- conținutul învățământului pentru forma la distanță;
- cadrul juridic privind funcționarea formelor alternative de învățământ, ID/IFR, în instituțiile de învățământ superior.

5. În procesul proiectărilor prealabile, orientate spre elaborarea planului cadru de învățământ și a altor documente strategice, axate pe pregătirea specializată, dar și pe aplicarea adaptată a managementului educațional, s-a pus la punct o strategie generală adecvată desfășurării învățământului la distanță, s-a realizat, de asemenea, un model privind organizarea derulării activităților instructiv-educative, într-o formă adaptată, sub îndrumarea tutorilor și conducătorilor de discipline. Astfel, s-au evidențiat condițiile și capacitățile necesare bunei desfășurări a procesului instructiv-educativ specific formelor alternative de învățământ.

6. A fost conceput planul cadru de învățământ și au fost elaborate programele analitice, însoțite de suporturile de curs teoretic pentru fiecare disciplină. Acestea au constituit baza aplicării unui management performant în realizarea conținuturilor procesului instructiv-educativ.

7. A fost elaborat îndrumarul metodic „Managementul ID în FEFS Iași”, destinat diferitelor categorii de manageri din învățământul superior, care vor implementa formele alternative de învățământ: la distanță și cu frecvență redusă. De asemenea, a fost elaborat un „Ghid de studii” pentru studenți, necesar acestora pentru orientarea pe parcursul întregului traseu universitar.

8. Experimentul pedagogic ne-a demonstrat eficacitatea utilizării formei de învățământ la distanță, ca formă alternativă a celei de zi, pentru formarea specialiștilor în educație fizică și sport. La studenții grupei experimentale, în comparație cu grupa martor, valorile evaluative au înregistrat un prag nesemnificativ al mediilor notelor la marea majoritate a disciplinelor cuprinse în planul de învățământ, fapt ce ne demonstrează că formele alternative de învățământ: la distanță dar și cu frecvență redusă, sunt cu certitudine alte forme de învățământ, prin intermediul cărora se pot forma specialiști cu pregătire superioară, cu un nivel echivalent cu al celor de la forma de zi, pentru diferite domenii de activitate. Nesemnificația valorilor obținute în cazul dat, reprezintă un succes al cercetării noastre.

9. După cum se deduce din cercetarea noastră, formarea de specialiști în domeniul educației fizice și sportului, nu se poate face prin desfășurarea exclusivă la distanță a tuturor formelor de activitate didactică. Activitățile practice (lucrările practice), foarte importante în formarea de specialiști în acest domeniu, se parcurg în procent de 100% prin activități asistate, în care profesorii se întâlnesc cu studenții (față în față) și parcurg aceleași conținuturi și în același volum de ore ca la forma de învățământ de zi. Activitățile de seminar, se parcurg prin activități tutoriale (față în față) în proporție de cel puțin 30% până la 50%, din volumul de ore prevăzut la forma de zi. Restul volumului de ore este alocat pentru verificarea de către profesori a temelor de control sau altor tipuri de activități destinate studiului individual. Pentru acest tip de activități se poate apela la comunicarea la distanță între tutore și cursant. De asemenea, pentru însușirea de către studenți a conținuturilor teoretice cuprinse în curs, se apelează la comunicarea mediată cu tutorul, deoarece conținutul acestor cursuri se parcurge în proporție de 100% prin studiu individual.

10. Deși nu putem nega valabilitatea folosirii formei de învățământ la distanță în pregătirea viitorilor profesori de educație fizică, valabilitate confirmată de rezultatele obținute de noi ca urmare a cercetărilor efectuate în acest sens, considerăm că forma de învățământ cu frecvență redusă (IFR) este mai potrivită pentru formarea de specialiști în educație fizică. Acest lucru este susținut de către decidenții educaționali (ARACIS), dar și de marea majoritate a specialiștilor din

domeniul nostru. IFR este o altă formă alternativă de învățământ, care are foarte multe asemănări cu forma la distanță. Singura deosebire constă în faptul că activitățile de seminar și laborator, se realizează în același volum de ore ca cel prevăzut la forma de zi. De asemenea, întregul management al curriculumului instruirii aplicat de noi pentru derularea activităților desfășurate cu studenții care au urmat cursurile prin forma la distanță, ca model, se aplică în totalitate și formei de învățământ cu frecvență redusă.

În urma derulării cercetării noastre, cu privire la managementul curriculum-ului instruirii prin forme de învățământ alternative, în vederea pregătirii specializate de nivel universitar în domeniul „educație fizică și sport”, putem formula și o serie de **recomandări**, pe care le redăm mai jos.

1. Implementarea formelor alternative de învățământ în pregătirea de nivel superior a specialiștilor, indiferent de domeniul de activitate, trebuie să se facă în conformitate deplină cu prevederile cuprinse în cadrul juridic național, special conceput în acest sens.

2. În situația constituirii unor filiale (centre teritoriale de pregătire), trebuie respectată aceeași procedură legală (standarde). Numărul de filiale înființate de către o instituție (facultate) de învățământ superior, este condiționat de resursele umane, materiale etc., ce pot fi puse la dispoziție de instituția coordonatoare, încât să se asigure studenților, care urmează un program de pregătire universitar prin forme alternative de învățământ, un nivel de pregătire echivalent cu al celor de la forma de zi.

3. Pentru managementul curriculum-ului specific derulării unui program de formare de nivel universitar prin forme alternative de învățământ, în cadrul căruia, desfășurarea într-o manieră adaptată a activităților didactice, trebuie să se bucure de o atenție specială, este necesar, la nivelul fiecărei instituții, să se constituie structuri organizatorice specifice (departamente).

4. Adaptările care vizează derularea procesului didactic, se vor face în concordanță atât cu specificul formelor alternative de învățământ și al specializării, cât și cu particularitățile cursanților, a căror bună cunoaștere se impune.

5. Odată cu implementarea Procesului Bologna, decidenții educaționali au hotărât ca durata studiilor de licență pentru forma la distanță și cu frecvență redusă, să fie aceeași ca la forma de zi. Considerăm necesar ca durata studiilor unui program de formare de nivel universitar prin intermediul formelor de învățământ ID și IFR, să fie mai mare cu un an față de durata de la forma de zi. Acest lucru ar conduce la o desconggestionare a programului și la o creștere a nivelului de pregătire a cursanților, comparativ cu cel al studenților de la forma de zi.

6. Constatăm că la nivel instituțional are loc, prin intervențiile decidenților educaționali, o din ce în ce mai accentuată standardizare a modului de desfășurare a procesului de învățământ în cadrul formelor alternative de învățământ, apropiindu-l foarte mult de cel de la forma de zi. Din experiența noastră, această standardizare nu este benefică formelor ID/IFR, iar flexibilitatea desfășurării procesului de învățământ în cadrul formei de ID și IFR, așa cum a fost demonstrat și în cadrul lucrării noastre, trebuie să reprezinte și în continuare, obligatoriu, principala caracteristică.

BIBLIOGRAFIE

(în limba română)

1. Achimaș-Cadariu A. Ghid practic pentru educația la distanță. București: Alternative, 1998. 71 p.
2. Bîrzea C. Reforma învățământului din România: condiții și perspective. București: ISE, 1993. 199 p.
3. Budevici A., Armanov S. Management și marketing în sistemul educației fizice și sportului. Chișinău: ASEM, 2005. 206 p.
4. C.N.E.A.A. Standardele privind acreditarea Învățământului la Distanță în învățământul superior. 2002. www.edu.ro.
5. Cârstea Gh. Teoria și metodica educației fizice și sportului. București: Universul, 1993. 143 p.
6. Constantinescu M., Deleanu I., Iorgovan A. Constituția României—comentată și adnotată. București: Regia autonomă „Monitorul Oficial”, 1992. 320 p.
7. Cristea S. Pedagogie generală. Managementul educației. București: Didactică și Pedagogică, 1996. p. 132-136.
8. Cucuș C. Pedagogie, ediția a II-a revăzută și adăugită. Iași: Polirom, 2002. p. 168-175, 181-184.
9. Cucuș C. Pedagogie. Iași: Polirom—Colecția Științele educației, 1996. p. 99-115.
10. Cucuș C. Timp și temporalitate în educație. Elemente pentru un management al timpului școlar. Iași: Polirom, 2002. 166 p.
11. Cucuș C., coordonator. Învățământul Deschis la Distanță. Ghid pentru tutori. Iași: Universității „Al. I. Cuza”, 2004. 134 p.
12. Danail S.N. Probleme actuale privind învățământul universitar de cultură fizică în contextul elaborărilor teoretice fundamentale. În: Sinteze ale lucr. prezent. la Ses. anuală a Catedrei de Ed. Fiz. Iași: Univ. Tehnică Gh. Asachi, 1996, p. 37-39.
13. Dragnea A. și colab.. Teoria educației fizice și sportului. București: Cartea Școlii, 2000. 241 p.
14. Fetescu S. Argumente pentru implementarea formelor alternative de învățământ în instituțiile care pregătesc specialiști în educație fizică și sport. În: Sport și Societate, 2006, nr.2, p. 22-30.
15. Fetescu S. Aspecte particulare ale învățământului la distanță. În: Sport și Societate, 2005, nr.1, p. 20-29.
16. Fetescu S. Cadrul legal și instituțional al învățământului la distanță și cu frecvență redusă. În: Sport și Societate, 2005, nr.2, p. 19-27.
17. Fetescu S. Dificultăți în managementul parcursului educațional al unui student de la o specializare complementară. În: Analele Universității „Dunărea de Jos” din Galați, Fascicola XV- Educație Fizică și Management în Sport. Galați: Universității „Dunărea de Jos”, 2009, p. 66-71.
18. Fetescu S. Ghid de studii (seria: 2009-2012). Iași: Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2009. 198 p.
19. Fetescu S. Învățământul la distanță între trecut prezent și viitor. În: Sport și Societate, 2004, nr. 2, p. 31-37.
20. Fetescu S. Învățământul la distanță și cu frecvență redusă între flexibilitate și standardizare. În: Sport și Societate, 2006, nr.1, p. 16-24.
21. Fetescu S. Învățământul la distanță—formă alternativă de pregătire a viitorilor profesori de educație fizică și sport. În: Legislație și context în educația adulților. Iași: Universității „Al.I.Cuza”, 2007, p. 211-217.
22. Fetescu S. Managementul Învățământului la Distanță în Facultatea de Educație Fizică și Sport din Iași - Ghid pentru tutori. Lucrare de disertație, Iași, 2003. 76 p.
23. Fetescu S. Model optim adaptat seria 2008-2011, specializarea educație fizică și sportivă. p. 95 – 100. În: Iacob, I. (coord.), Studiu de diagnoză a implementării obiectivelor Procesului Bologna în facultățile de educație fizică și sport din România. Iași: Demiurg, 2008. 115 p.
24. Iacob I., Fetescu S., Budescu E. Studiu comparativ privind implementarea Procesului Bologna în domeniul educației fizice. În volumul: Interdisciplinaritatea, fundament al cercetării în educație fizică și sport. Galați: Academica, 2007, p. 55-58.
25. M.E.N. Ordinul nr. 3289 din 19.02.1998. București: Regia autonomă „Monitorul Oficial”, 1998.

26. M.I.-C.N.C. Curriculum școlar. Ghid metodologic. București: Aramis, 1996. 35 p.
 27. Manolachi V. Institutul Național de Educație Fizică și Sport: realizări și perspective. În: Știința Culturii Fizice, Chișinău, 2005, nr.2, p. 5-8.
 28. Mihuleac E. Știința managementului. București: Fundația România de Mâine, 1995. 129 p.
 29. Negreț-Dobridor I. Teoria curriculumului educațional. Buzău: Casa Corpului Didactic „I. Gh. Dumitrașcu”, 2001. 80 p.
 30. Nica P. Managementul organizațiilor – curs pentru studenți. Iași: Altius Academy, 2000. 84 p.
 31. Niculescu R.M. Management educațional. În: Institutul Român de Management Educațional - Management educațional, vol. I. Iași: CDRMO, 2003, p. 13-96.
 32. Niculescu R.M. Managementul curriculum-ului. În: Institutul Român de Management Educațional - Management educațional, vol. I. Iași: CDRMO, 2003, p. 97-180.
 33. Niculescu R. M. Curriculum educațional. București: Pro Humanitate, 2000. 198 p.
 34. Niculescu R.M. Pedagogie generală. București: Scorpion, 1996. 320 p.
 35. Radu I.T. Teorie și practică în evaluarea eficienței învățământului. București: Didactică și Pedagogică, 1981. 269 p.
 36. Sava S. Teorie și practică în educația la distanță. București: Didactică și Pedagogică, R.A., 2003. 300 p.
 37. Văideanu G. Educația la frontiera dintre milenii. București: Politică, 1988. 328 p.
 38. Zaharia M. ș.a. Management: teorie și aplicații. București: Tehnică. 1993. 272 p.
- (în limba rusă)**
39. Выдрин В.М., Собянин Ф.Н. Исследование профессионально-педагогической пригодности будущих учителей физической культуры. В: Теория и практика физической культуры, 1991, № 3, с. 7-8.
 40. Ильин Е.П. Перестройка и проблемы теоретической подготовки физкультурных кадров. В: Теория и практика физической культуры, 1989, № 8, с. 6-8.
- (în limba engleză)**
41. Amundsen C. The evolution of theory in distance education. În: D. Keegan (coord.), Theoretical Principles of Distance Education. Londra: Routledge, 1993, p. 61-79.
 42. Bates T. Creating the future-Developing vision in open and distance learning. În: Lockwood F. (coord.), Open and distance learning today. Londra: Routledge, 1995, p. 42-51.
 43. Bates T. Technology, Open Learning and Distance Education. Londra: Routledge, 1995. 266 p.
 44. Black M. Are We All Managers Now? In: Open Learning, Pitman Publishing, London, 2000, vol. 15, nr. 1, p. 81-88.
 45. Buachalla S. Distance education as an element of policy. În: European Journal of Education, 1989, vol. 24, nr.1, p. 73-80.
 46. Daft R. L. Management. Chicago: Dryden Press, 1991. 744 p.
 47. Daniel J. Mega-universities & Knowledge Media. Technology Strategies for Higher Education. Londra: Routledge, 1997. 224 p.
 48. Freeman R. Managing Open Systems (Open and Flexible Learning Series). London: Kogan Page, 1997. 169 p.
 49. Garrison D. R. E-Learning in the 21st century: A framework for research and practice. London: Routledge/Taylor and Francis, 2011. 184 p.
 50. Grimes G. Going the Distance with Technology. Happy 100th Anniversary to Distance Education, etin, May 1993, p. 6-8.
 51. Hitt A.M., Middlemist R. D., Mathis R. L. Management: Concepts and Effective Practice. St. Paul: West Group, 1989. 600 p.
 52. Holmberg B. Distance education theory again. În: Open Learning, 1997, vol. 12, nr.1, p. 31-39.
 53. Holmberg B. The Conventional Approach to Distance Education. În: Open Learning, 1999, vol. 14, nr.3. p. 58-60.
 54. Holmberg B. Theory and Practice of Distance Education, (second edition). Londra: Routledge, 1994. 264 p.
 55. Keegan D. (coord.). Theoretical Principles of Distance Education. Londra: Routledge, 2005.

288 p.

56. Keegan D. Foundations of distance education (third edition). Londra: Routledge, 1996. 240 p.
57. Keegan D. Reintegration of the teaching acts. În: Keegan D. (coord.). Theoretical Principles of Distance Education. Londra: Routledge, 2005, p. 113-134
58. McNeil J. Curriculum. A Comprehensive introduction, Fifth Edition. Los Angeles: Harper Collins Publisher, 1996. 466 p.
59. Mescon M. H., Albert M., Kedouri Fr. Management. London: Harpercollins College Div, 1988. 777 p.
60. Minoli D. Distance learning technology and applications. Boston: Artech House, 1996. 380 p.
61. Perraton H. Open and Distance Learning in the Developing World. Londra: Routledge, 2000. 240 p.
62. Preedy M. Approaches to Curriculum Management. In: Block 3, Managing Curricular and Pastoral Process, from the Series Managing Schools. Milton Keynes, London, Open University Press, 1989. 240 p.
63. Rowntree D. Exploring Open and Distance Learning. The Open University. Londra: Kogan Page, 1992. 299 p.
64. Rowntree D. Making Materials – Based Learning Work. Londra: Kogan Page, 2005. 144 p.
65. Rumble G. The costs and economics of Open and distance learning. Londra: Routledge, 1997. 224 p.
66. Rumble G. The planning and management of distance education. Londra: Routledge, 1986. 259 p.
67. Smetherman D. School Organisation, Management, Leadership, Change. In: Carfax Publishing Company, 1993, vol. 13, nr. 3, Oxford.
68. Stenhouse L. An Introduction to Curriculum Research and Development. London: Heinemann, 1975. 256 p.

(în limba franceză)

69. Rumble G. La gestion des systèmes de l'enseignement à distance. Paris: Unesco, 1999. 114 p.
70. Valerien J. Guide pour la préparation et la mise en œuvre de politiques nationales de formation à distance. Paris: ACCT, Ecole internationale de Bordeaux, broché 1997. 135 p.

ADNOTARE

Fetescu Sava. Managementul instruirii specialiștilor în domeniul educației fizice prin forme alternative de învățământ la distanță/ învățământ cu frecvență redusă: teză de doctor în științe pedagogice. Chișinău, 2015.

Structura tezei: introducere, 3 capitole, concluzii și recomandări, bibliografia din 254 surse, 251 pagini, 153 pagini text de bază, în textul de bază: 8 tabele, 30 figuri, 33 anexe. Rezultatele sunt publicate în 11 lucrări științifice.

Cuvinte cheie: forme alternative de învățământ, învățământ la distanță, învățământ cu frecvență redusă, curriculum, management educațional, managementul instruirii, educație fizică și sport, tutore, mijloace informaționale și de comunicare.

Domeniul de studiu - pedagogie.

Scopul cercetării constă în implementarea unui management al curriculumului de instruire adaptat formelor alternative de învățământ pentru pregătirea specialiștilor de educație fizică.

Obiectivele cercetării: Studiarea teoriei și practicii existente pe plan internațional cu referire la formele alternative de învățământ; Stabilirea formei și a conținutului planurilor de învățământ și a programelor analitice adaptate formelor alternative de învățământ; Elaborarea activităților cu caracter managerial pentru desfășurarea procesului instructiv-educativ; Argumentarea și verificarea experimentală a eficienței documentelor strategice și a managementului adaptat aplicat curriculumului instruirii.

Noutatea și originalitatea cercetării constă în faptul că, pentru prima dată, a fost studiat și valorificat managementul curriculumului de instruire adaptat formelor alternative de învățământ. S-a realizat un model adaptat pentru desfășurarea activităților didactice specifice, care a fost implementat în cadrul unui program de licență pentru pregătirea viitorilor profesori de educație fizică, derulat prin învățământ la distanță și cu frecvență redusă, ca forme alternative celei de zi.

Problema științifică actuală de importantă majoră soluționată în cercetare: s-a demonstrat că și pentru domeniul educației fizice specialiștii pot fi pregătiți urmând un program specializat derulat prin forme alternative de învățământ. Prin aplicarea unui management adaptat curriculumului de instruire, s-a realizat un nivel de pregătire al studenților de la ID, echivalent cu al celor care parcurg același program la forma de zi.

Semnificația teoretică a cercetării constă în faptul că s-au pus bazele teoretice ale managementului curriculumului de instruire adaptat unui program specializat derulat prin ID/IFR, s-a elaborat pentru tutori un îndrumar metodic cu privire la „Managementul Învățământului la Distanță” în FEFS din Iași și „Ghidul de studii” pentru studenți.

Valoarea aplicativă a rezultatelor cercetării constă în: conceperea planului de învățământ, a programelor analitice și în aplicarea unui management al curriculumului de instruire adaptat particularităților formelor alternative de învățământ. Demersul nostru poate fi considerat model aplicabil și în alte facultăți, care derulează astfel de programe.

Implementarea rezultatelor cercetărilor. Rezultatele cercetărilor au fost implementate în cadrul programelor de licență în specializarea educație fizică și sport, derulate prin forme alternative de învățământ, în FEFS Iași (și centrele teritoriale), în FEFS Galați, Bacău și Cluj.

АННОТАЦИЯ

Фетеску Сава. Менеджмент подготовки специалистов в области физического воспитания посредством альтернативных форм дистанционного обучения/ заочного обучения: диссертация доктора педагогических наук. Кишинэу, 2015.

Структура диссертации: введение, 3 главы, выводы и рекомендации; библиография 254 наименований; 251 страниц; 153 страниц основного текста; 8 таблиц. 30 рисунков; 33 приложения. Результаты опубликованы в 11 научных работах.

Ключевые слова: альтернативные формы образования, дистанционное образование, заочное обучение, куррикулум, менеджмент воспитания, менеджмент образования, физическая культура и спорт, тьютор, информационные и коммуникативные средства.

Область исследования: педагогика.

Цель исследования заключается во внедрении менеджмента куррикулума в альтернативных формах образования для подготовки специалистов физического воспитания.

Задачи исследования Изучение существующих на международном уровне теории и практики, со ссылкой на альтернативные формы образования. Установление формы и содержания учебных планов и аналитических программ с учетом альтернативных форм образования. Разработка мероприятий управленческого характера для осуществления учебно-воспитательного процесса, Обоснование и экспериментальная проверка эффективности стратегических документов и менеджмента адаптированными применительно куррикулуму обучения.

Новизна и оригинальность исследования заключается в том, что впервые был изучен и освоен менеджмент куррикулума, адаптированного к альтернативным формам образования. Выработана модель, адаптированная для ведения специфичных видов педагогической деятельности, которая была реализована в рамках бакалаврской программы для подготовки будущих учителей физического воспитания, реализуемой через дистанционное и заочное обучение, как альтернативных форм дневного обучения.

Актуальная научная проблема высокой значимости, решаемая в исследовании, заключалась в том, что было доказано, что и в области физического воспитания подготовка специалистов может быть осуществлена в рамках программ альтернативного образования. Благодаря применению адаптированного куррикулума, был достигнут уровень подготовки студентов заочного отделения, который эквивалентен уровню подготовки студентов дневного отделения.

Теоретическая значимость исследования состоит в том, что были заложены теоретические основы менеджмента куррикулума, адаптированного специальной программе, реализуемой через ДО/ЗО, на Факультете Физического воспитания Ясского университета было разработано методическое руководство „Куррикулум Дистанционного Образования” для тьюторов и „Справочник ДО” для студентов.

Практическая значимость результатов исследования состоит в: разработке учебного плана, аналитических программ и в применении менеджмента куррикулума адаптированного к особенностям альтернативных форм образования. Наш подход можно считать моделью для внедрения и на других факультетах, которые разрабатывают такие программы.

Внедрение результатов исследований. Результаты исследований были внедрены в рамках программы бакалавра по специальности «физическая культура и спорт», проводимой за счет альтернативных форм образования, на Факультете Физического воспитания Ясского университета (и в территориальных центрах), на Факультетах Физического воспитания университетов Галац, Бакэу и Клуж.

ANNOTATION

Fetescu Sava. Management instruction of specialists in physical education through alternative forms of distance learning/ part time education: doctoral thesis in pedagogical sciences. Chişinău, 2015.

Structure of the thesis: introduction, 3 chapters, conclusions and recommendations, bibliography comprising 254 sources, 251 pages, 153 pages of main text, and within the main text: 8 tables, 30 figures, 33 annexes. The findings are published in 11 scientific works.

Keywords: alternative forms of education, distance learning, part-time learning, curriculum, educational management, instruction management, physical education and sport, tutor, information and communication means.

Field of study – pedagogy.

The research purpose is the implementation of instruction curriculum management adapted to alternative forms of education for the training of physical education specialists.

Research objectives: studying the existing theory and practice on international level regarding the alternative forms of education; Determining the form and content of curriculum plans and of analytical syllabuses adapted to alternative forms of education; Elaborating managerial activities for the instructive-educative process; Arguing and assessing through experiments the efficiency of strategic documents and of the adapted management applied to instruction curriculum.

The novelty and originality of the research is that, for the first time, we studied and valued the management of instruction curriculum adapted to alternative forms of education. We elaborated a model adapted to specific didactic activities, which was implemented within a bachelor series for the training of future physical education teachers, which involved distance learning and part-time learning, as alternatives for full-time learning.

The scientific problem of great importance we proved that, in the field of physical education, too, specialists can be trained by following a specialized program through alternative forms of education. By applying a management adapted to instruction curriculum, the DL students were trained at the same level as students within the full-time learning program.

The theoretical significance of the research is that we established the theoretical bases of instruction curriculum management adapted to a specialized program through DL or PTL. In addition, for the tutors, a methodical guide was drafted (“Distance Learning Management” in the Faculty of Physical Education and Sport Iaşi), as well as a “Study Guide” for students.

The applied value of research outcomes is the elaboration of the curriculum plan and of analytical syllabuses, as well as the application of instruction curriculum management adapted to the particularities of alternative forms of education. Our approach can be considered an applicable model for other faculties, too, which have implemented such programs.

Implementation of research outcomes. Research outcomes have been implemented within bachelor programs pertaining to the specialization of physical education and sport, through alternative forms of education, in the Faculty of Physical Education and Sport Iaşi (and its territorial centres), in the Faculties of Physical Education and Sport in Galaţi, Bacău and Cluj.

FETESCU SAVA

**MANAGEMENTUL INSTRUIRII SPECIALIȘTILOR ÎN
DOMENIUL EDUCAȚIEI FIZICE PRIN FORME ALTERNATIVE
DE ÎNVĂȚĂMÂNT LA DISTANȚĂ/ ÎNVĂȚĂMÂNT CU
FRECVENȚĂ REDUSĂ**

Specialitatea: 533.04 – Educație fizică, sport, kinetoterapie și recreație

Autoreferatul tezei de doctor în științe pedagogice

Aprobat spre tipar: 25.11.2015

Formatul hârtiei 60x84 1/16

Hârtie ofset. Tipar ofset.

Tiraj 30 ex.

Coli de tipar: 2,0

Comanda nr. 23

**Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport
MD-2024, Republica Moldova, Chișinău, str. A. Doga, 22**

